

Vasario 2-oji – poeto BERNARDO BRAZDŽIONIO gimtadienis Sveikiname tautos dainių!

Bernardas Brazdžionis pasirašo savo poezijos knygoje.

Eilėje – prie Bernardo Brazdžionio autografų. (Iš susitikimo Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone)
Jono Jasaičio nuotraukos

Lietuva ruošiasi savivaldybių rinkimams

KREIPIMASIS į visus tautinės minties žmones

Dr. Leonas Milčius

Lietuvių tautininkų sąjungos
Kauno rajono valdybos
pirmininkas,
Kovo 11-osios Akto
signataras

Tikrai tiesai, kaip ir dora darbai gal net nereikia skambių žodžių, įmančių sakinių, brangios reklamos. Suprantu, kad daugelis savyje turi sveiką nuojautą, sugebėjimą atskirti esmę nuo tuščių, kad ir pačių gražiausių ar garsiausių žodžių. Ir vis tik tenka pripažinti, kad kiekvienai rinkimai yra tam tikras politinis spektaklis – politinių partijų, jų programų ir kandidatų varžybos, kuriose, deja, ne visada laimi gėris ir teisingumas. Todėl tik norisi būti žmonių išgirstam bei suprastam, nes nuo daugumos susikalbėjimo bei pasitikėjimo priklausys mūsų visų ateitis, gerbūvis, valstybės ir tautos likimas.

Tikriausia nerashme nei vieno žmogaus, kurio nejudintų pastarųjų metų Lietuvos politinė, ūkinė ir socialinė raida, kuris vis su didesniu nerimu nepastebėtų, kad valstybės galios darosi vis menkesnės, o doro žmogaus gyvenimo sąlygos darosi kritiškai sunkios. Besiblaškančių didžiųjų valdančiųjų partijų veikla Seime, viena po kitos sekusios Vyršausybių griūtys, visiškas savos pramonės ir žemės ūkio apleidimas ir dėl to kilęs masinis ne-

darbas (viršijęs 10%), šių ir ateinančių metų milijardinis biudžeto deficitas, didžiulis žmonių nepasitenkinimas yra būdingiausi Lietuvos politinio gyvenimo kasdienybės požymiai. Kaip liūdną tikrovę turime pripažinti tą faktą, kad didesnę įtaką Seime turinčios partijos taip ir neparodė politinės brandos, atsakingos valstybinės veiklos, sugebėjimo ir net noro sutelkti visuomenę, jos intelektualines kūrybines galias. Įvyko priešingai: draskomos vidinių nesutarimų, jos pasidavė nesminių, netgi dirbtinai sukurtų problemų narpliojimui, ėmė skaldytis, tuo pačiu suskaldydamos ir visuomenę, sukompromituodamos ne tik save, bet ir visas svarbiausias valstybės institucijas.

Savikritiškai ir su apgailėstaviu reikia pripažinti ir kitą faktą – ryškų Tautininkų sąjungos silpnėjimą. Reikėtų kuo greičiau atsisakyti per daug lėtos, neryžtingos taktikos – viską matuoti jau atgyvenusiū matu: o ką pasakys gausesnės dešinėsios partijos ir jų vadovai? Turėtume suprasti, kad silpni mes niekada jiems nebūsime reikalingi. Visą laiką, o ypač per praėjusius Seimo rinkimus didžiosios partijos rodė Tautininkų sąjungai atvirą priešikumą ir dėjo daug pastangų, siekdamos mus visiškai izoliuoti politiniame gyvenime. Tai, deja, šiandien ir turime. Iki pat savivaldybių tarybų rinkimų taip ir nepasisekė sukurti garsiai išreklamuotos "Tautos sąjungos", nes kiekviena, šiek tiek itakingesnė

politinė partija mano esanti pakankamai svarbi ir galinti sudaryti savo rinkiminis sąrašus arba jungtis tik su "turtingomis partijomis".

Tačiau dėl to neturėtume visiškai nusiminti ir nuleisti rankų. Neturėtume pasiduoti minčiai, kad nesugebame patys tvarkytis, nesugebame kurti tikrai nepriklausomos ir klestinčios savo valstybės. Anksčiau ar vėliau laikas parodys, kad kaip jokia valstybė negali būti sukurta, nepaisant tautos valios, taip ir valstybės valdymas niekada nebus sėkmingas, atmetant tautinės krypties politinės jėgas, tautinius judėjimus. Varganas Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetis tik patvirtina, jog esamą padėtį sąlygojo tai, kad valdžioje buvusios politinės jėgos nepaisė tautininkų pateiktų strateginių pasiūlymų:

- neprarasti valstybės įtakos pagrindiniuose pramonės, energetikos ir kituose svarbiausiuose strateginiuose objektuose, o priešingai – juos modernizuoti, nes tai pagrindinis valstybės ekonominio stabilumo garantas;

- jokiū būdu nesilpninti kaimo ir Lietuvos žemės ūkio. Tai tradicinė, ilgalaikė ir prioritetinga ūkio šaka;

- visas darbo vietas laikyti valstybės turtu;

- neleisti išsivyrtauti pragaištingo dydžio turtinei nelygybei;

- plėtojant privatų verslą, gerbiant privačią nuosavybę, išsaugoti visas dirbančiųjų teises ir žmonių socialines garantijas;

– nedaryti jokių tarptautinių susitarimų, sutarčių dėl užsienio investicijų ar kitų finansinių įsipareigojimų, jei tai gali pažeisti tautos interesus ir pabloginti žmonių gyvenimą.

Tautininkai ne vieną kartą pabrėžė, kad tik savi gamintojai gali sukurti gerbūvį. Todėl jie siūlė visomis priemonėmis siūlė ginti savo rinką, savo pramonę, savo žemės ūkio produkcijos gamintoją. Mes teigėme, kad pats didžiausias mūsų saugumo garantas esame mes patys. Todėl valstybinėje politikoje pirmenybė turi būti skiriama švietimui, kultūrai, mokslui, socialinei būklei – žmonių sveikatai, darbo vietoms ir pakankamam uždarbiui. Deja, didžiosios politinės jėgos, įtikėjusios, jog vienintelė išeitis yra tik greitas įstojimas į Europos Sąjungą, visai pamiršo tautos interesus, kasdieninius žmonių poreikius, visiškai nustojo su jais tartis ar kitaip skaitytis.

Mes nesakome, kad Lietuvai nereikia įsijungti į Vakarų ekonomines ir gynybines struktūras, bet žinome, kad ten nieko nebus duodama veltui ir kad niekam nereikia mūsų silpnų, nuskurdusių, praradusių tautinę savigarbą. Šias paprastas, bet akivaizdžias tiesas gali apginti tik tikrai tautinės ir demokratinės politinės jėgos, viena iš kurių ir yra Lietuvių tautininkų sąjunga. Tautininkai šios pareigos ir atsakomybės negali nei pamiršti, nei nuo jos nusišalinti. Niekas kitas mūsų

Tačiau tam turi būt gautas daugelių žmonių pritirimas ir palaikymas visuose valstybės valdymo lygmenyse. Turi būt gauta galimybė tvakyti taip, kad visa valstybės politinė, ekonominė bei socialinė raida atitiktų žmonių, visos lietuvių tautos interesus.

Kai kas sako, kad pagrindiniai šalies reikalai savivaldybėse nesprenžiami, kad ne nuo savivaldybių priklauso pensijos, atlyginimai ir bendrieji pramonės, prekybos ar žemės ūkio reikalai, kad tikroji žmonių savivalda kol kas tėra tik iliuzija. Iš dalies su tuo galima sutikti. Tiesa ir tai, kad dirbtinai įkurtoms apskritims perėmus ne vieną anksčiau turėtą savivaldybių veiklos dalį, pastarųjų vaidmuo tikrai sumenkėjo. Savivaldybių nariai nustojo nemažos dalies savo reikšmės ir galių. Bet ir dabar, argi daugeliui iš mūsų nėra svarbu, kaip bus tvarkomas butų ūkis, kiek kainuos vanduo, šiluma ir kitos komunalinės paslaugos, kaip bus prižiūrimos keliai, gatvės, kaip bus organizuojamas visuomeninis transportas, kokie bus vietiniai mokesčiai? Visa tai priklauso savivaldybių kompetencijai. O kur dar savivaldybėms pavestos švietimo, socialinės politikos ir pirminės gyventojų sveikatos priežiūros sritys? Šių uždavinių sprendimas priklausys nuo to, kokią pasirengimą ir sugebėjimus turės išrinktieji tarybų nariai, kaip jie vadovausis sąžinės ir pareigos balsu.

Girdėta iš Vilniaus

• PASKIRTAS VYRIAUSIAS DERYBININKAS.

Prezidentas Valdas Adamkus vakar pasirašė dekretą dėl užsienio reikalų viceministro 35 metų Vygaudo Ušacko paskyrimo vesti derybas su Europos Sąjunga (ES) dėl Lietuvos priėmimo į šią organizaciją. Oficiali derybų su ES pradžia numatyta vasario 15 d. Lietuva jas tikisi baigti 2004 metais.

• **MELAS PANEIGTAS.** Lietuvos karinių oro pajėgų vadas pulkininkas Zenonas Vegelevičius paneigė Rusijos gynybos ministerijos pareiškimą, jog Lietuvos teritorijoje veikia su JAV pagalba įrengtos techninės žvalgybos stotys, kontroliuojančios Rusijos karines jūrų pajėgas.

• **BALTIJOS ŠALIŲ DAILĖ - JAV DIDMIESČIUOSE.** Lietuvių, latvių ir estų šiuolaikinės dailės kūriniai rodomi Amerikoje. Trijų Baltijos šalių tapybos darbų ir skulptūrų paroda sausio 25 d. atidaryta Nacionalinio meno klube Niujorke. Per 40 Baltijos šalių skulptorių ir tapytojų parodoje pristato 67 šiuolaikinės dailės darbus. Ši kolekcija vėliau bus rodoma Vašingtone, Čikagoje, Hiustone ir Los Andžele. Parodą surengė JAV-Baltijos fondas.

• **PAGERBTI ŽYGIO DALYVIAI.** Didžiojo taikos tūkstantmečio žygio dalyviai, nuvažinę dviračiais 24 tūkst. kilometrų per 45 pasaulio valstybes sausio 26 d. pagerbti Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamente. Medaliai "Už nuopelnus Lietuvos sportui" įteikti filologei Godai Čiplytei, fizikui Sigitui Skučui, ekonomistui Edvardui Žižiui bei jų bendražygiui lenkui Slawomir Platek. Keliautojai pasidalijo savo išpūdžiais iš beveik pusantų metų trukusios kelionės. Jie parodė ir 40 metrų ilgio juostą, kurioje surašyti kelionėje sutiktų žmonių linkėjimai. Lietuvos žygeiviai savo kelią pradėjo Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje 1998 metų liepos 26-ąją. Žygis, kurio svarbiausias tikslas buvo platinti taikos gyvenimo idėją, prasidėjo Hirosimos atominio bombardavimo 53-ųjų metinių dieną - 1998-ųjų rugpjūčio 6-ąją *Seattle* (JAV). Iš čia išvažiavo 10 dviratininkų, Afriką įveikė penki, Japoniją pasiekė vėl dešimt, tačiau ne tie patys. Iš viso žygyje dalyvavo per 600 dviratininkų, kurie daugiausia prisijungdavo savo šalyse. Didžiausio dėmesio žygis susilaukė Meksikoje, Peru, Lenkijoje, Lietuvoje ir Japonijoje. 2000-ųjų pirmąją dieną žygis baigėsi Hirosimoje.

• **PARTINIAI SĄRAŠAI IŠLIKO.** Signatarui Kazimierui Uokai nepavyko surinkti referendumui būtinų parašų. K. Uoka siūlė paklausti rinkėjų, ar nereikėtų visų Seimo narių rinkti vienmandatėse apygardose bei sukurti jų atšaukimo procedūros. Praėjusiais metais signataras pasiūlė referendumą, kuris galėjo įvykti kartu su savivaldybių tarybų rinkimais.

• **RYŠIAI.** Lietuvos sostinę Vilnių ir Rusijos miestą Krasnojarską sujungs ekonominio bendradarbiavimo sutartis. Tai numatyta ketinimų protokole, kurį pasirašė Vilniaus meras Juozas Imbrasas ir Krasnojarsko miesto vadovo pavaduotojas Aleksandr Čiuprov. Ekonominio bendradarbiavimo sutarties projektus abi pusės išipareigojo parengti per 3 mėnesius. Sutartyje ketinama įrašyti siekius steigti bendras įmones, įkurti Vilniaus miesto prekybos namus Krasnojarske, o Vilniuje - Krasnojarsko miesto prekybos atstovybę.

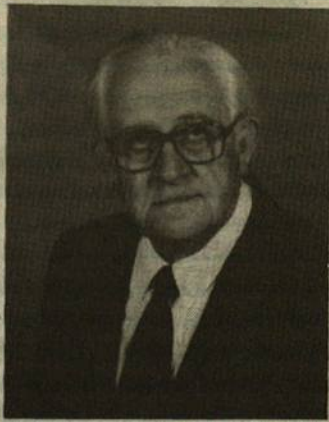
• **KAS MOKĖS KOMPENSACIJAS LIETUVAI?** Paklaustas, kaip vertina Tarptautinio žydų kongreso pageidavimą atgauti iki karo priklausiusį turtą, Lietuvos Premjeras A. Kubilius atsakė: "Norint išmokėti kompensacijas žydų tautybės asmenims, kurie iki karo turėjo turto Lietuvoje, reikėtų 2 milijardų litų. Lietuvai tai milžiniški pinigai". Jeigu pasaulis padėtų šaliai atgauti kompensacijas iš Rusijos už pusės amžiaus sovietinę okupaciją... Lietuva pasirėngusi svarstyti turto grąžinimo klausimus.

• **STROPUMAS.** Lietuvos Valstybės saugumo departamentas uždraudė platinti "Metskaitlių" leidyklos išleistą Danutės Balsytės sudarytą bei redaguotą "2000 metų lietuvių kalendorių". Įrodinėjama, kad leidinys kursto tautinę nesantaiką.

• **PAGARBA.** Pskovo srityje apsilankiusi Šiaulių apskrities delegacija nudžiugo, kad čia gerbiamas lietuvių atminimas. Pskovo degtindariai greta "Žirinovskio" ar "Puškino" gamina ir "Daumanto" degtinę. Lietuvos kunigaikštis Daumantas, vedęs A. Nevskio anūkę, valdė Pskovo guberniją.

• **SUKČIAI.** "Lietuvos geležinkelių" stebėtojų taryba nusprendė nutraukti darbo sutartis su visais penkiais įmonės direktoriais. Šie atleidimai gali būti susiję su "Lietuvos geležinkelių" paimtomis paskolomis. Buvę įmonės direktoriai pernai gruodį su keliais krovinių vežėjais sudarė sutartis, pagal kurias šie suteikė 20 mln. litų neprocentinius kreditus. Jei įmonė laiku negrąžins paimtų kreditų, skolintojai puslėčiui perims "Lietuvos geležinkelių" pelningiausių padalinių akcijas. Naujuoju vadovu tapo buvęs Lietuvos ambasadorius Rusijoje R. Kozyrovičius. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Tarptautinio Hagos teismo sausio 14 d. nuosprendžiu už "etninę valymą", vykdytą Bosnijoje 1993 metais, sunkiomis bausmėmis nubausti penki kroatai. Iki šiol tarptautinis teismas nenaudojo tokių nusikaltimų sąvokos, nes ji esanti "per plati". Tokie nusikaltimai gali apimti ne tik žudynes, bet ir gąsdinimą bei kitokią terorizavimą, dėl kurio daug gyventojų turėjo palikti savo namus bei ūkius. Įvardindamas žudynes, teismas dažniausia naudoja "genocido" sąvoką. Nuteistieji Bosnijos kroatai pilietinio karo metu užpuolė kalnuose esantį musulmonų kaimą, išsprogdino 172 pastatus, tarp jų - ir dvi mečetes. Kaime žuvo 116 žmonių. Nenukentėjo tik tie pastatai, kuriuose gyveno kroatai. Trys nuteistieji buvo to paties jų sunaikinto kaimo gyventojai. Buvusiam kaimo policijos viršininkui skirta bausmė - 25 metai kalėjimo. Vienas policininkas nubaustas 15 metų, du broliai nubausti po 10 ir 8 metus, o jų pusbrolis kalės 6 metus. Vienas kaltinamasis išteisintas dėl įrodymų stokos.

Hagoje įsteigtas Jungtinių Tautų tribunolas bando spręsti jam pavestus uždavinius, tačiau jo darbas - nelengvas, nes bedirbant tenka susitarti ir nustatyti teismo procedūras. Iki šiol teismas nagrinėjo tik vadinamuosius karo nusikaltimus, kurie jau anksčiau buvo apibrėžti tarptautinėse konvencijose.

Jau baigiama ruošti trijų Bosnijos serbų teismui. Jie kaltinami tūkstančių Bosnijos musulmonų moterų uždarymu į didelės mokyklos patalpas. Moterys buvo prievartaujamos po kelis kartus. Tokio pobūdžio veiksmai anksčiau nebuvo įvardinti kaip

karo nusikaltimai.

Atskiroje byloje serbų generolas Radislav Kristič bus kaltinamas vadovavęs 7,000 Bosnijos musulmonų žudynėms Srebrenicos mieste 1995 metų vasarą. Tos žudynės laikomos žiauriausiu Jugoslavijos susiskaldymo ir po to prasidėjusių kovų įvykiu.

Teismo nuosprendį penkiems kroatams paskelbęs Hagos teismo pirmininkas *Satonio Cassese* pasakė, kad paskelbdamas sunkias bausmes, jis įrašo į istorijos knygą mažo kalnų kaimelio *Ahmići* vardą. Tai dar viena vieta, kuri verčia mus drebėti iš baimės ir gėdos. Tai, kas įvyko šiame kaimelyje, dar sykį įrodo žmogaus nežmonišką elgesį su žmogumi.

Kaip žinoma, Hagos teismui jau įteikti kaltinimai Jugoslavijos prezidentui Slobodanui Miloševićui, serbų vadovai Radovanui Karadžićui ir serbų kariuomenės generolui Radko Mladićui.

Sausio 15 d. pasaulį pasiekė žinia, kad Belgrade nušautas pagarsėjęs serbų pusiau karinės grupuotės vadas Zeljko Raznatović, daugiausia žinomas "Arkan" pravarde. Vien šio asmens paminėjimas keldavo siaubą. Pranešta, kad viešbutyje nušautas ir "Arkano" asmens sargybinis Momcilo Mandić. Užpuolikai taip pat sužeidė ir Z. Raznatovičiaus žmonos seserį. Nors Tarptautinio teismo prokurorai jau buvo parengę kaltinimus Z. Raznatovićui, sklandė gandai, kad Raznatović vedė derybas su užsienio žvalgybų atstovais ir žadėjo jiems atskleisti daug Slobodano Miloševićiaus veiklos "smulkmenų". "Arkano" organizacija "Tigrai" veikė daugiausia slapta ir viešomis žudynėmis nepasižymėjo. Spėjama, kad Hagos teismo prokurorai siūlė Z. Raznatovićui pačiam pasiduoti ir suteikti žinias apie kitus karo nusikaltėlius, tuo pačiu užsitarnaujant teismo palankumą ir išvengiant didesnės bausmės. "New York Times" spė-

ja, kad daugiausia naudos iš Z. Raznatovičiaus mirties galėjo turėti Jugoslavijos prezidentas S. Milošević.

Tarptautinis dėmesys nukrypo ir į buvusio Čilės vadovo, 18 metų valdžiusio šią šalį, gen. Augusto Pinočeto bylą. Atvykęs į Britaniją gydytis, buvęs Čilės prezidentas buvo Europos kairiųjų jėgų apkaltintas žmogaus teisių pažeidimais. Ispanija pareikalavo, kad Britanija svečią ligonį suimtų ir perduotų jį Ispanijai. Ten jis būtų teisiamas už žmonių terorizavimą kankinimą ir žudymą. Buvusio Čilės vadovo priešai įtikino Britaniją, kad ji laikytų A. Pinočetą namų arešte. Reikalavimus išduoti ir teisti generolą taip pat pareiškė Prancūzija, Belgija ir Šveicarija. Britanijos vidaus reikalų ministras *Jack Straw* sukviėtė keturis žymius gydytojus ir atsiklausė jų nuomonės. Gydytojai vienbalsiai pripažino, kad A. Pinočet, kuriam dabar jau 84 metai, yra per daug sergantis, kad galėtų dalyvauti teisme ir suprasti, kuo jis kaltinamas. Gydytojų komisija patarė leisti generolui išvykti iš Anglijos. To ne kartą reikalavo ir Čilės vyriausybė. Tačiau Ispanija siūlo sudaryti platesnę sveikatos komisiją, kuri patikrintų britų daktarų sprendimą. Tuo tarpu iš Čilės atėjo žinia, kad pakartotinius šalies prezidento rinkimus laimėjo *Ricardo Lagos*. Tai pirmasis socialistas, laimėjęs rinkimus nuo 1973 metų, kada prezidentu buvo išrinktas komunistinių pažiūrų *Salvador Aljende*. Tačiau jo išrinkimas sąlygojo karinės diktatūros įvedimą ir *Augusto Pinočeto* atėjimą į valdžią. "Teisingumas pagaliau sugrįžo į Čilę", - pasakė netrukus po rinkimų žuvusio *Salvador Aljende* duktė *Isabel Aljende*. Ji yra Čilės parlamento narė. Jei Augusto Pinočet bus išleistas grįžti namo, jis ras Čilėje prezidentą *R. Lagos* - didžiausią savo kritiką ir politinį priešą.

Keliais sakiniiais

• Rusijos vyriausybė vėl atnaujino aviacijos antpuolius Čečėnijoje. Skelbiama, kad jie buvo pertraukti švenčių proga. Europos Sąjungos parlamentas atsiuntė į Maskvą delegaciją ir ragina Rusiją paskelbti karo paliaubas. Čečėnijos sostinėje tūkstančiai žmonių vargsta rūsiuose. Spauda skelbia, kad čečėnai

"banditai" neleidžia civiliams pasitraukti. Premjeras V. Putin pakeitė du generolus. Gruzijos saugumo šaltiniai paskelbė, kad čečėnai gavo daug ginklų ir amunicijos iš Gruzijoje esančių rusų kariuomenės sandėlių. Jie užmokėjo doleriais, gautais iš arabų turtuolių.

• Buvęs Rusijos prezi-

dentas Boris Jelcin laimingas grįžo iš Jeruzalės, kurioje jis buvo apdovanotas Viešpaties Karsto Ordino Kavalieriaus Žvaigždės medaliu, įsteigtu dar IV amžiuje. Tuo pažymėta pagerbė jo nuopelnus krikščionybei.

• Amerikos katalikų vys-

(Nukelta į 3 p.)

Redaktoriaus skiltis

Amerikos balsas

Nežiūrint įvairiausių, neretai net labai sunkiai įveikiamų kliūčių, žmonija žengia prie tarpusavio supratimo ir suartėjimo. Priešingo kelio ji tiesiog negali rinktis, nes jis atvestų prie nebeįsivaizduojamo dydžio nelaimių ir visuotinio susinaikinimo. Apie tai įtikinamai liudija ir karinių avantiūrų pasekmės. Linkusieji nesutarimus spręsti karine jėga labiausiai bijo viešumo! Ryškiausias šių dienų pavyzdys - kruvinai genocidiniai Rusijos nusikaltimai Čečėnijoje. Žudikų armijos vadeivos jau ne kartą nusiskundė, kad "pralaimi propagandinį karą". O toks pralaimėjimas neišvengiamai priartins pelnytą atpildą už karinius nusikaltimus. Siekdami jo išvengti, jie gali ryžtis naujoms bėprotybėms. Svarbiausia sąlyga, būtina jų kėslams įgyvendinti, yra užpultųjų izoliavimas nuo pasaulio, tiesos apie piktadarybes slėpimas.

Tokių faktų akivaizdoje jokių būdu negalima pateisinti bet kokio pasikėsimo į solidžių, objektyvių, visame pasaulyje autoritetą turinčių demokratinų valstybių žiniasklaidos priemonių veiklą. Visiškai nesuprantamai atrodo kažkieno suplanuotos užmačios jau šių metų vasaryje nutraukti "Amerikos balso" laidas lietuvių, latvių, estų ir kai kuriomis kitomis kalbomis. Matyt, neatsitiktinai tokią žinią su džiūgavimu sutiko Rusijos žinių tarnyba "ITAR-TASS", iki šios dienos išlaikiusi buvusios imperijos pavadinimą (santrumpa "TASS" reiškia: Sovietų Sąjungos telegramų agentūra).

Apie ką tai liudija? Nejaugi apie naujus "slaptuosius protokolus"? Tada tenka tiesiai paklausti: kas su kuo susitarė ir ką nešvaraus sumanė, jei nusprendė atsikratyti populiarių radijo laidų?

Lietuvoje "Amerikos balso" laidos per visą okupacijos laikotarpį buvo tarsi langas į laisvąjį pasaulį, žadinęs pavergtųjų viltį, kad priespauda nesitęs amžinai. Todėl neatsi-

tiktinai sovietinis režimas visomis priemonėmis jas trukdė ir taikė žiauriausias bausmes už jų klausymąsi ir gautų žinių platinimą. Apie tai liudija įrašai daugelio buvusių politinių kalinių bylose.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, jos žmonės labai stengiasi išsiaiškinti, kas vyksta tose pasaulio dalyse, nuo kurių jie buvo atskirti pusšimtį metų. Ypatingai tu domisi Lietuvos jaunimas. "Amerikos balsas" teikia klausytojams tokias žinias, kurių nerasime jokios kitos pasaulio radijo stoties programose. Tai - pasakojimai apie užsienio lietuvių gyvenimą, jų spaudą, kultūrinę ir politinę veiklą. Tai - žinios apie JAV ekonomiką, mokslą, socialinius procesus. Tai - JAV vyriausybės požiūris į pasaulio įvykius, o tarp jų - ir Lietuvoje vykstančias permainas bei išskylančius sunkumus. Šiose laidose pastoviai apžvelgiami išeivijos laikraščių puslapiai, cituojami mūsų publicistų pasisakymai ir vertinimai. Ne kartą skambėjo ir aštri kai kurių nevykusių Lietuvos valdžios sprendimų kritika. Naują paskatinimą šioms laidoms suteikė prieš du metus pasirašyta JAV ir Baltijos valstybių bendradarbiavimo chartija.

"Amerikos balso" laidos Lietuvoje perduodamos klausytojams patogiu laiku, o per Internetą jas galima išgirsti bet kuriuo paros metu. Jų klausosi ir Amerikos lietuviai, ypač neseniai atvykę.

Tačiau siūlymas nutraukti šias laidas, anot ITAR-TASS, grindžiamas išvedžiojimais apie "klausytojų stygių". Atseit, pasikeitus sąlygoms, atsirado daug kitų informacijos šaltinių. Tokie teiginiai neturi nieko bendro su tikrove. Nedelsdami kreipkimės į JAV gubernatorių, senatorius, kongresmenus, Baltųjų Rūmų pareigūnus, kad kažkieno suktos užmačios pasikėsinti į laidas, skatinančias tarptautinį bendradarbiavimą, būtų sužlugdytos.

Juozas Žygas

Nors lietuviai nėra labai imlūs naujoms idėjoms, bet jeigu prie ko nors prisiriša, tai jau prisiriša! Šiuo atveju, manau, kad kai kurie iš jų taip elgiasi gal net saugumo dėlei. Nors Maskvoje ir "savas" žmogus prie vairo (V. Putin), bet niekuomet negali žinoti, ką Maskva gali sugalvoti. Tad jeigu Maskva ir vėl susigalvotų ultimatumą atsiųsti, tai tur būt manoma, kad "komisarai" su "komisarais" vis tik galėtų lengviau susikalbėti. Bet einant į Europos Sąjungą, tai būtų tik stabdys!

Praeityje mūsų spaudoje tas "komisarų klausimas" jau buvo keliamas. Tuomet būdavo aiškinama, kad tai - iš prancūzų kalbos kilęs žodis. Bet ką jis reiškia? Tarptautinių žodžių žodyne nurodoma: pranc. *commissaire*, lot. *commisarius* - įgaliotinis. Įvairiose šalyse taip vadinami pareigūnai, kuriems vyriausybė yra suteikusi ypatingus, svarbius įgaliojimus. SSSR tai buvo valdžios atstovas, karinis viršininkas. Šiaip ar taip, tai - lietuvių ausiai nepriimtinas žodis. Ir Vakarų pasaulyje ši sąvoka siejama su komunistine sistema. Todėl besistengiant į Europos Sąjungą patekti, reikėtų labiau europietišką išvaizdą turėti!

Žinių tarnybos skelbia: Lietuva plačiau atidarys.

SU KOMISARAIŠ -
Į EUROPOS SĄJUNGĄ?

duris užsienio prekėms. 2000 metais Lietuva plačiau atvers vidaus rinką prekėms iš užsienio. Pagal išpareigojimus Pasaulio prekybos organizacijai nuo sausio 1 d. nebegalioja minimalios muitinio įvertinimo kainos, nuo kurių skaičiuojami importo mokesčiai. Atrodo, kad Lietuva iš vienos duobės šoka į kitą. Durys į Europos Sąjungą dar septyniais užraktais užrakintos, o kelnes jau dabar reikia nusimauti! Lietuvos pareigūnai (ne komisarai - J.Ž.) turėtų žinoti, kad pirmutinė sąlyga yra krašto ekonomikos lygis. Pirmiausia žiūrime į BVP (bendrąjį vidaus produktą), kuris, deja, palyginus su Vakarų ir Vidurio Europos valstybėmis, dar yra gana žemas. Kaip rašo "Lietuvos rytas", Lietuvos gamintojai jau dabar skaičiuoja būsimus nuostolius bei bankrotus, kurių nebus galima išvengti dėl pigesnių prekių antplūdžio.

Lietuva, tokiu keliu eidama, nepriartės prie Europos Sąjungos, bet nuo jos nutols. Lietuviai turėtų žinoti, kad Europos Sąjunga nėra koks elgetynas, bet pasiturinčių valstybių sąjunga. Pirmiausia reikėtų tas pastangas ir energiją, kuri dabar eikvojama, norint patekti į ES, nukreipti krašto gamybos pakėlimui. O visus varžtus atleidus, ji bus lyg elgeta prie Europos vieškelio su paleistais naginių apyvarais.

Tokie pat reikalavimai taikomi ir norint įstoti į NATO. Lietuva yra susirūpinusi tik galima NATO apsauga, o NATO žiūri, kiek naujasis

narys prisidės prie bendro saugumo didinimo.

Dabartinėje Lietuvoje yra beveik visuomet reikalaujama aukštojo išsilavinimo. Beveik visi pareigūnai savo moksliniais laipsniais didžiuojasi. Bet jie nesupranta to, ką seniau beveik kiekvienas Lietuvos ūkininkas žinojo: nuplyšusiam pavargėliui - ne vieta prie ponų stalo.

Gal ir nebūtų didelė blogybė tam tikrus pareigūnus komisarais vadinti, jeigu lietuvių tauta nebūtų tiek daug nuo komisarų kentėjusi. Vien tautinė savigarba neturėjo to leisti. Tautinė savigarba neturėtų toleruoti ir tokios padėties, kad net apie 26,000 vaikų jokios mokyklos nelanko. O blogybė yra tame, kad vadinamieji komisarai dar komisariškus įpročius tebeturi. Tai reiškia: patiems nieko negalvoti, tik vykdyti iš aukščiau gautus įsakymus. Tokiu būdu gal 10 %, o gal net 15% galvų visai negalvoja. Tad ir nenuostabu, kad daugelį Lietuvos sprendimų ir eįimų yra neįmanoma suprasti.

Keista ir tai, kad Lietuvoje keletą savačių pabuvojusieji, po to savo kalbose ar rašiniuose nurodo apie ten esantį skurdą ir daugelį vėšliai kerojančių blogybių, tačiau jie beveik visuomet užbaigia mintimi, kad horizonte matosi gerėjimo prošvaistės. Lietuvoje trejetą sykių buvau ir joje praleidau 14 savačių. Kasdien seku Lietuvos spaudą bei radijo žinias. Bet vietoje prošvaisčių tematau tik artėjančius tamsius audros debes.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

šeimai. Pasitvirtino žinia, kad amerikietis puskarininkis Frank Ronghi išprievartavo 11 metų amžiaus mergaitę ir po to ją nužudė. Nusikaltėlis išvežtas teisti į JAV bazę Manheim, Vokietijoje. Vietiniai albanai labai pasipiktino šiuo įvykiu. Ir anksčiau buvo skundų, kad taikos prižiūrėti atvykę kareiviai, darydami asmenines kratas, be reikalo "čiupinėja" merginas prie keliuose įrengtų užtvarų.

• Valstybės sekretorė Madeleine Albright dvi dienas viešėjo Kolumbijoje. Ji šios šalies vyriausybei pažadėjo 1.8 milijardo dolerių sumą kovai su Kolumbijoje veikiančiomis prokomunistinėmis gaujomis. Vadinamieji sukilėliai gauna lėšų iš narkotikų prekybos. JAV parama skiriama sudaryti dvi sraigtasparnių brigadas. Jos

persekios narkotikų platintojus ir naikins jų plantacijas.

• Rusijos valdžia pripažino, kad Iranas gali pirkti tris branduolinės elektros jėgainės variklius. Maskvoje jau lankėsi Irano delegacija. Rusija supranta, kad toks "biznis" gali sukelti nerimą JAV-se. Bijomasi, jog Iranas gali bandyti įsigyti masinio žudymo ginklų.

• JAV Pašto valdyba paskelbė, jog nuo ateinančių metų planuojama padidinti pašto patarnavimų kainas. Už paprastus laiškus teks mokėti po 34 centus. Bus pakeltos ir kitų paslaugų kainos. Toks pakėlimas gali skaudžiai paliesti spaudos leidėjus.

• Jordanijos karalius Abdullah jau kelis kartus slapčia išėjo į savo karalystės gatves pažiūrėti, kaip iš tiesų veikia jo vyriausybė ir kaip gyvena paprasti piliečiai.

MOLOTOVO - RIBENTROPO PAKTO PASEKMĖS BEI JŲ LIKVIDAVIMO GALIMYBĖS

Dalia Kuodytė

5

(Pabaiga. Pradžią - 50 nr.,
1999 m. gruodžio 28 d.)

Desovietizacija

Skelbiant atkuriamą Lietuvos valstybę suvokėme, kad laukia daugybė problemų, susijusių su okupacijų pasekmių likvidavimu tiek politikoje, tiek ekonomikoje, tiek mūsų sielose. Visa tai vadiname desovietizacijos procesu. Lėtai, tačiau pakankamai sistemingai suvedame sąskaitas su okupacijos liekanomis: priimtas visas kompleksas įstatymų, įvertinančių kovojusių už laisvę ir nukentėjusių. Pagal išgales remiamos aukos ir įvardijami budeliai bei kolaborantai. Lietuvos respublikos generalinėje prokuratūroje bei teritorinėse prokuratūrose iki šiol iškeltos 75 baudžiamosios bylos dėl genocido ir karo nusikaltimų, įvykdytų nacių bei sovietų okupacijos metais Lietuvos teritorijoje. Teismui perduotos 7 bylos, kuriose baudžiamojon atsakomybėn patraukta 10 asmenų. Lietuvos respublikos baudžiamajame kodekse atsirado pataisos, kuriose į karo nusikaltimų skirsnį įrašyti trėmimai, (18 skirsnis, 333 str.); taip pat 71 str. išplėsta genocido sąvoka numatant, kad genocidu laikomi veiksmai kai žmonės naikinami pagal priklausymą ne tik nacionalinei, etninei, rasinei, religinei, bet ir socialinei ar politinei grupei.

Tarptautinės teisės savokų peržiūrėjimas

Kadangi čia kalbame apie tarptautinės teisės nor-

mas, Lietuvos respublikos Konstitucinis teismas išryškino principą, kad valstybė – konvencijos ar sutarties dalyvė privalo užtikrinti šių tarptautinės teisės aktų normų taikymą savo vidaus teisinėje sistemoje, tačiau konkrečius jų taikymo būdus ir formas nustato Lietuvos respublikos įstatymai. Kitaip tariant, vykdydama desovietizacijos procesą, spręsdama klausimus, susijusius su tarptautine teise ar jos nebuvimu prieš 60 metų, Lietuva priversta savarankiškai, tik savo teritorijoje vartoti pakoreguotą tarptautiniuose dokumentuose priimtą genocido bei karo nusikaltimų apibrėžimą. Tačiau vargu, ar tai yra pats tinkamiausias variantas, nes mūsų įstatymuose priimtos nuostatos yra neprivalomos kitoms valstybėms. Pavyzdžiui, reikalaujant iš Rusijos išduoti Lietuvai genocidu kaltinamą P. Raslaną, dalyvavusį 76 kalinių nukankinime, atsakoma, kad kaltinimas genocidu šiuo atveju neatitinka tarptautinės teisės nuostatų – asmenys buvo nužudyti politiniais motyvais.

Trumpai grįžtant į istoriją, žinome, kad svarstant genocido apibrėžimą Niurnbergo proceso metu, tik Sovietų Sąjungos dėka ten nepateko politinis bei socialinis naikinimo kriterijus. Kaip teigia Strateginių ir tarptautinių studijų centro Vašingtone Tarptautinių tyrimų tarybos pirmininkas W. Lakiur, komunistų politika po 1941 m. birželio 21 d. sutapo su okupuotų Europos šalių interesais ir komunistai tuo puikiai pasinaudojo. Žaisdama tuo Europoje, išsikovodama pozicijas tarptautinėse konferencijose, pagaliau ir rengiant

minėtus dokumentus, Sovietų Sąjunga užkūrė kelią tarptautinei bendruomenei kitaip įvertinti tai, kas dėjosi ne tik okupuotose valstybėse, bet ir jos viduje. Kitoks vertinimas neabejotinai sukeltų tam tikrą politinį šurmulį, kuris vargu, ar galėtų būti patogus pragmatikiškiems Vakarų politikams. Juk net Prancūzijoje išleista "Juodoji komunizmo knyga" nepaskatino tarptautiniu lygiu pradėti kalbėti ir vertinti komunizmo, kaip nusikalstamos ideologijos bei Sovietų Sąjungos, tos ideologijos pagrindu vykdytųjų nusikaltimus. Kuriant tarptautinį tribunolą Romoje, klausimas apie genocido sąvokos išplėtimą buvo paliestas, tačiau į rengiamus dokumentus nepateko.

Jau turime patirtį, kai nežiūrint nieko, savo problemas turime spręsti patys ir tai darome. Siekiant atkreipti dėmesį į mūsų istoriją, išsiaiškinti patiems ir pateikti tarptautinei bendrijai aptariamus prieštaringai vertinamus klausimus, Baltijos valstybėse įkurtos tarptautinės komisijos nacių bei sovietų nusikaltimams įvertinti. Lietuvos komisijos pirmajame dokumente pažymima, kad visa tai, apie ką bus kalbama, bei kokios temos bus nagrinėjamos, yra Molotovo-Ribentropo pakto pasekmės.

Baigiant norėčiau pasakyti – vargu ar galima kalbėti apie šių pasekmių likvidavimą, kol tarptautinėje teisėje neįvertinti ir neapibrėžti Sovietų Sąjungos nusikaltimai okupuotose šalyse. O siekiant tokio įvertinimo, Baltijos valstybės turi vėl būti kartu, kaip Baltijos kelyje. Ir tada tai, kas atrodo neįmanoma, taps kūnu.

PASAULIS IR LIETUVA

• **PADETIS RUSIJOS DŪMOJE.** Trys opozicinės frakcijos ir toliau nedalyvauja Dūmos posėdžiuose. Jevgenij Primakov pareiškė, kad frakcijos nedalyvaus Dūmos veikloje, kol dauguma ir mažuma neras kompromiso. **INTERFAX**

• **NENORI IŠSINEŠDINTI.** Gruzijos URM pakvietė Rusiją pradėti derybas dėl Rusijos karinių bazių išskeldinimo iš Gruzijos teritorijos. Pasak Gruzijos UR ministro pavaduotojo Grigolo Katamadžės, toks pasiūlymas Rusijai pateiktas prieš dvi savaites, tačiau Rusija kol kas nereagavo. G. Katamadžės nuomone, derybų negalima atidėlioti, nes bazių išskeldinimo iš Gruzijos terminai yra labai riboti. **INTERFAX**

• **UKRAINAI NEBEREIKIA KOMUNISTŲ.** Ukrainos parlamento dešinėsios daugumos balsais parlamento pirmininkas Aleksandr Tkačenka ir jo pirmasis pavaduotojas Adam Martyniuk atšaukti iš savo postų. Už šį sprendimą balsavo 239 deputatai (būtina dauguma 226). Deputatai susirinko į posėdį ne parlamento pastate. Parlamento pastate posėdžiavo 180 kairiosios daugumos parlamentarų, kuriems priklauso ir A. Tkačenka bei A. Martyniuk. Parlamento mažuma, vadovaujama A. Tkačenkos, kreipėsi pagalbos į Rusijos parlamentą ir Europos Tarybą. A. Tkačenka pareiškė, kad neketina atsišalinti. Dešinėsios daugumos deputatai sudarė laikinąją tyrimo komisiją, kuri turės patikrinti A. Tkačenkos ir parlamento aparato organizacinę ir finansinę-ūkinę veiklą. Deputatai taip pat balsavo už sovietinės simbolikos ant parlamento pastato pakeitimą. **ITAR-TASS, INTERFAX**

• **IŠPĖJIMAS.** Baltarusijos liaudies fronto Konservatyvios krikščionių partijos pirmininkas Zenon Pozniak išplatino politinį kreipimąsi į Vakarų šalių visuomenę siūlydamas visokeriopai paremti čėčėnų tautą ir raginti Rusiją nutraukti agresiją ir karą. Z. Pozniak ragina liautis teikti Rusijai kaip šaliai agresorei kreditus ir kitą finansinę pagalbą. "Jeigu nebus sustabdyta "karo partijos", atėjusios į valdžią Rusijoje, politika, tai po Čėčėnijos užgrobimo kitomis aukomis gali tapti Baltarusija ir Lietuva." - pažymėjo Z. Pozniak. **BelaPAN**

• **NUOSPRENDIS ŽUDIKUI.** Rygos apygardos teismas nuteisė "sovietinį partizaną" Vasilį Kononovą 6 metams laisvės atėmimo už 9 žmonių nužudymą 1944 m. V. Kononov iki teismo pradžios buvo Latvijos partizanų veteranų grupės pirmininkas. Dar trims sovietinio saugumo pareigūnams yra iškeltos bylos už nusikaltimus prieš žmoniją ir genocidą. Latvijos prokurorai teigia, jog imasi visų teisinių veiksmų prieš visus įtariamuosius karo nusikaltimais - ir iš sovietinės, ir iš nacių okupacijų laikų. **REUTERS, DPA**

• **RUSIJOS ŠNIPAI LENKIJOS.** Rusijos ambasadoriui Varšuvoje Sergejui Razovui įteikta nota, kurioje pranešama, kad devyni Rusijos diplomatai, dirbę Lenkijoje, už aktyvią žvalgybinę veiklą yra paskelbti *persona non grata*. Rusijos Užsienio reikalų ministerija šį Lenkijos žingsnį įvertino kaip aktą, rimtai pabloginusį dvišalius santykius. Rusija taip pat pagrasino Lenkijai atsakomaisiais veiksmais. **ITAR-TASS**

• **RUSIŠKA DIPLOMATIJA.** Lenkijos ambasadoriui Rusijoje A. Zaluckiui įteikta Rusijos URM nota, kurioje teigiama, kad 9 Lenkijos ambasados Maskvoje darbuotojai paskelbti *persona non grata* ir turi palikti Rusiją iki sausio 28 d. Šis Rusijos veiksmas - tai atsakymas į Lenkijos sprendimą paskelbti *persona non grata* 9 Rusijos ambasados Varšuvoje darbuotojus. Lenkijos URM nuomone, visa atsakomybė už nedraugiškus veiksmus tenka Rusijos valdžiai. **INTERFAX**

• **MELO PLATINIMAS.** Agentūra ITAR-TASS teigia, kad Lietuvoje, Kuršių nerijoje, su JAV materialine ir finansine pagalba įrengtas techninės žvalgybos punktas. Kaip pareiškė Rusijos gynybos ministerijos atstovai, jame sumontuotos "didelio veikimo nuotolio techninės priemonės, kuriomis kontroliuojama Rusijos karinių jūrų pajėgų bazė Baltijoske, kiti Baltijos laivyno ir jo sausumos grupuotės objektai". Aukščiausiai Lietuvos vadovybei leidus, veikia JAV radiotechninės žvalgybos punktas. Lietuvos vyriausybė nusprendė įkurti Klaipėdoje karinių jūrų pajėgų bazę JAV ir NATO šalių laivams ir t.t. Pasak Maskvos, didinti Amerikos įtaką padeda JAV piliečio Valdo Adamkaus išrinkimas Lietuvos Prezidentu ir buvusių Pentagono kariškių paskyrimas į svarbiausius postus šalies specialiosiose struktūrose.

• **NEIGALIEJI.** Portugalijos, pirmininkaujančios Europos Sąjungoje, ministras pirmininkas Antonio Guterres pažymėjo, jog ES mažai ką gali padaryti, jei Rusija ir toliau ignoruos jos raginimą pradėti derybas su Čėčėnija. "Mes turime pripažinti, kad mūsų galia šiandien padaryti mūsų balsą aiškiai girdimu ir daryti aiškia įtaką tam, kas vyksta yra ribota, - sakė Guterres. **REUTERS.** Rusija aiškina, kad Europos Sąjungos pasiūlytų sankcijų reikšmė prilygsta mažos adatos dūriui ir grasina atsakomosiomis priemonėmis. **INTERFAX**

Kuršių Nerijos vaizdai.

Viktoro Kučo nuotr.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

PLB valdybos pranešimai

Bendrame PLB Valdybos ir kraštų Lietuvių bendruomenių bei Jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavime, įvykusiame 1999 liepos 15-17 dienomis Vasario 16-osios gimnazijoje (Huettenfeld, Vokietijoje) pradėjome švęsti Lietuvių Chartos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės 50-ties metų sukaktį. Šis renginys labai gerai pavyko. Prašome kraštų bendruomenes tą sukaktį toliau atitinkamai paminėti iki PLB X seimo, kuris prasidės rugpjūčio 16 d. Vilniuje. Pagal PLB Konstituciją jos valdyba nustatė X seimo narių skaičių – 147. Valdyba pakartotinai prašo visų kraštų Lietuvių bendruomenių valdybas iki vasario 16 d. pranešti išrinktų atstovų vardus, pavardes ir adresus, kad būtų galima jiems laiku pasiųsti informaciją apie Seimą.

PLB valdyba laukia pa-

siūlymų, nuomonių, patarimų ir klausimų X Seimo programai. Visa tai siųskite PLB valdybai arba PLB atstovybei šiais adresais:

Lithuanian World Community, 1107 Pinewood Drive NW, Grand Rapids MI 49544-7969 USA. Tel. 616-791-7333, faksas 616-791-7888. Elektroninis paštas: PLBValdyba@aol.com arba kamantas@aol.com

PLB atstovybė, Lietuvos Respublikos Seimas, III rūmai, 215 k., Gedimino pr. 53, Vilnius 2026, Lithuania, tel. 370-2-396 156, faksas - 370-2-396 264. Elektroninis paštas: plbav@lrs.lt

Prašome kraštų bendruomenes ir Jaunimo sąjungas sustiprinti veiklą per šių kraštų vyriausybes, parlamentus ir politikus, kad jie padėtų Lietuvai siekti narystės Euro-

PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas

pos Sąjungoje ir NATO.

Prašome visus siųsti žinias ir nuotraukas "Pasaulio lietuvių" redakcijai, o pajėgiančius užsimokėti – Jūsų prenumeratos mokestį ir aukas administratoriui Laimai Zavistauskienei: PASAULIO LIETUVIS, 14911 127th Street Lemont IL 60439, USA. Tel.: 630-257-8217, faksas: 630-257-5216, elektroninis paštas: plblemonte@aol.com arba plietuvis@aol.com

Kviečiame visus skaityti PLB puslapius Internetu: www.pasauliolb.org www.lrs.lt/plb/

Sukaktys

Vis dažniau pasižiūrime į PLB 50-mečio veiklos istoriją – žmones ir įvykius. Prisimename du ypatingus svarbius PLB žmones: pirmąjį PLB valdybos pirmininką Joną Matulionį (1958-1961) ir trečiąjį bei ketvirtąjį PLB valdybos pirmininką Juozą Bačiūną (1963-1969).

Jonas Matulionis taip pat buvo ir VLIK'o pirmininku (1955-1957). Jis pradėjo organizuoti PLB darbą tuometinio laisvojo pasaulio kraštuose ir padėjo labai gerą, tvirtą pagrindą tolimesnei PLB veiklai. J. Matulionis gimė 1898 m. vasario 7 d., mirė

1980 m. sausio 24 d. Toronte, Kanadoje. Neseniai Toronte įvyko Jono Matulionio 20-ųjų ir jo žmonos dr. Anicetos Matulionienės pirmųjų mirties metinių minėjimas. Prisikėlimo parapijos šventovėje Toronte. Jų dukra dr. Judita Čuplinskienė ir žentas Eugenijus Čuplinskas yra PLB Seimo nariai. Eugenijus yra PLB Garbės teismo pirmininkas.

Juozas Bačiūnas su savo vykdumu vicedirigentu Stasiu Barzduku ir valdyba pradėjo leisti "Pasaulio lietuvi", davė pradžią Pasaulio

lietuvių jaunimo kongresams, teikė savo asmenišką finansinę paramą. Jis gimė 1893 m. gegužės 24 d., mirė 1969 m. sausio 23 d. Benton Harbor, Michigan. Jo svetingoje vasarvietėje Tabor Farm, Sodus, Michigan įvyko pirmojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmasis ruošos posėdis. Čia vykdavo spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimai, PLB valdybos narių susitikimai, įvairios konferencijos ir posėdžiai. Tabor Farm darbuotojai ir jų administravimas Valdas ir Alma Adamkai.

Vytautas Kamantas

JAV LB Švietimo taryboje

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

LB Švietimo tarybos ruošiamą mokytojų konferenciją įvyks vasario 27 d. Pasaulio Lietuvių centro Bočių menėje. Ji prasidės Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 9:00 v. r. šv. Mišiomis, aukojamomis už gyvus ir mirusius mokytojus.

Pateikiame konferencijos darbotvarkę:

10:00-10:15 v.r. – kava atgaivai;

10:15-10:30 – Švietimo tarybos pirmininkės žodis ir svečių pristatymas;

10:30-12:00 v.p.p. – pranešėja Vilija Nasvytytė-Klimienė: "Kaip pajavairinti programą trečiojo ir ketvirtitojo skyriaus mokiniams";

12:00-12:15 – diskusijos;

12:15-1:15 – pietų pertrauka;

1:15-2:15 – pranešėja Zita Dubauskaitė: "Idomios pamokos, skirtos įvairiais gabumais pasižymintiems (multiple intelligence) mokiniams";

2:15-2:30 – diskusijos;

2:30-3:00 – "Vadovėlių pritaikymas mokinių poreikiams";

3:00-4:00 – Klyvlendo Šv. Kazimiero mokyklos mokytojos: "Rodom, darom" (žaidimų panaudojimas mokymo procese);

4:00-4:30 – klausimai, sumanymai, išvados;

4:30 – konferencijos uždarymas

Konferencijoje tarsimės, kaip pasiekti, kad mokytojo darbas klasėje būtų spalvingesnis ir turiningesnis. Apie dalyvavimą konferencijoje

prašome pranešti Švietimo tarybos pirmininkei Reginei Kučienei tel./faksu 708-301-6410 ne vėliau kaip iki vasario 23 dienos.

Mielieji mokytojai, laukiame jūsų konferencijoje!

JAV LB Švietimo taryba

PRIMAMI KONKURSUI SKIRTI DARBAI

LB Švietimo tarybos paskelbto piešinių konkurso vertinimo komisiją sudaro: Vida Brazaitytė, Rima Polikaitytė, Sigita Balzekienė ir dr. Romas Povilaitis.

Rašinių komisiją sudaro: Renata Butauskienė, Vilija Aukštuolienė ir Giedrė Starinskienė.

Aukštesniosios mokyklos rašinių konkurso komisija

KREIPIMASIS

į visus tautinės minties žmones

(Atkelta iš 1 p.)

Pagaliau labai svarbu ir tai, kaip bus organizuojamas darbas seniūnijose: ar seniūnai stengsis tik įtikti rajono valdžiai, ar dirbs žmonėms? Deja, dažnai jos taip ir lieka formaliomis valdiškomis įstaigomis, bet ne arčiausiai žmonių esančia ir pačia tikriausia savivalda. Mes esame įsitikinę, kad Lietuvoje tol nebus savivaldos, kol ne tik savivaldybių tarybų nariai, bet ir seniūnai, merai, pagaliau ir apskričių viršininkai nebus tiesiogiai renkami pa-

čių gyventojų.

Kviečiu visus, kurie buvote tikroju lietuviybės išlaikymo garantu, kurie jaučiate atsakomybę dėl savo tautos ir valstybės likimo, vėl susitelkti ir pasijusti tvirtesniais. Nebūkime abejingi, kas ir ką rinks savivaldybių ar Seimo rinkimuose, nebūkime abejingi, kas mus valdys. Savo kaimą, savo miestą, savo rajoną, pagaliau savo valstybę imkimės valdyti patys. Mes tai tikrai galime, pagaliau, netgi privalome.

MOKSLININKO VARDU PAVADINTA ŽVAIGŽDĖ

Sausio 7 d. žymus išeivijos mokslininkas psichologas profesorius Justinas Pikūnas, kilęs iš Miroslovo (Alytaus r.), peržengė 80 metų slenktį. Deja, plačiai žinomo tarp lietuvių išeivių visuomenės veikėjo, atėtininkų vadovo ir kovotojo dėl Lietuvos laisvės, prof. Justino Pikūno vardas tėvynėje nėra toks garsus.

Kaip ir daugelis ano mato vaikų, Justinas pradžios mokyklą galėjo lankyti tik pasibaigus ganiavai, o mokslus užbaigdamas su ganiavos pradžia. Iš šešerių sunkių piešmenavimo metų profesorius prisimena džiugų susitikimą su profesoriumi Pranu Dovydaičiu ir jo išpūdingą kalbą, girdėtą vieną sekmadienį po šv. Mišių. Galbūt tas jo nenumaldomas noras siekti mokslo ir buvo vaikystėje girdėto prof. Dovydaičio uždegtas troškimas.

1944 m. rudenį pasitraukęs į Vakarus, studijavo Miuncheno universitete, čia apgynė disertaciją ir tapo filosofijos daktaru. Vėliau žinias gilino Paryžiaus universitete. Išvykęs į Ameriką, 1951 m. pradėjo dirbti Detroido universitete. Čia jam, pačiam jauniausiam, 1961 m. buvo suteiktas profesoriaus vardas. Universitete J. Pikū-

nas dėstė įvairius psichologijos kursus, rašė mokslo knygas, kurios tapo pripažintais vadovėliais ir ne kartą buvo išleistos įvairiomis kalbomis.

Neliko nuošaly ir pavergtos Lietuvos rūpesčiai: Justinas Pikūnas buvo Detroido Pavergtųjų tautų prezidiumo nariu, vadovavo Baltijos tautų komitetui Detroite, įkūrė Michigan valstijos tarybą "Amerikiečiai už Lietuvos laisvę".

Nors ir būdamas silpnos sveikatos, profesorius nuo 1992 m. kasmet vienam semestru atvyksta į Lietuvą talkinti aukštosios mokykloms. Daugiausia darbuojasi Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. 1999 metais dienos šviesą išvydo gražiai Lietuvoje pristatyta knyga "Meilės psichologija", o jubiliejiniais metais laukiama pasirodant papildytos knygos "Asmenybės vystymasis" laidos.

Profesorius Justinas Pikūnas įrašytas į Žymiausių Amerikos mokslininkų vardyną, o 1998 m. jo vardu pavadinta viena iš neseniai atrastų žvaigždžių.

Dr. Aldona Vasiliauskienė
Iš "Valstiečių laikraščio",
sausio 11 d., 3 (7883) nr.

sudaro: Alicija Brazaitienė, Rūta Kuncienė ir Regina Kučienė.

Komisija jau gavo pir-

muosius darbus. Juos reikia įteikti ne vėliau, kaip iki ko-

vo 31 d.

Regina Kučienė

Dėl ligos savininkas parduoda
2 miegamųjų, 2 vonių apstatytą butą ant jūros kranto
Daytona Beach, Florida.
Pro virtuvės langą ir nuo balkono matosi jūra!
Durys iš virtuvės ir salono atsidaro į balkoną.
Miegamojo stiklinės durys atsidaro į balkoną
ir į Halifax upės pusę. Puikūs vaizdai!
Skambinkite: 1-904-761-2968, 1-904-756-4971
arba 1-904-677-6944.

LIETUVOS FINANSŲ MINISTRO V. DUDĖNO VIZITAS VAŠINGTONE

Vašingtonas, sausio 20 d. Pagrindinės Finansų ministro pokalbių temos – Lietuvos ryšiai su tarptautinėmis finansų institucijomis, JAV ir Lietuvos bendradarbiavimo versle skatinimas. Ministras V. Dudėnas susitiko su JAV Energetikos departamento sekretoriumi *Bill Richardson* ir aptarė vasario 2-3 d. numatytą sekretoriaus vizitą į Lietuvą. *B. Richardson* Vilniuje atidarys JAV ir Baltijos valstybių konferenciją, kurioje bus aptariamos investicijų į Baltijos regiono energetikos ūkį galimybės. Sekretorius pažymėjo, kad sprendimą surengti konferenciją Lietuvoje, o ne kitoje Baltijos valstybėje nulėmė didėjančios JAV investicijos mūsų valstybėje.

Apie finansinius reikalus ministras V. Dudėnas Vašingtone kalbėjosi su Tarptautinio valiutos fondo ir Pasaulio banko aukštaisiais pareigūnais. Tarptautiniame valiutos fonde derėtasi dėl būsimos sutarties, kurią fondas ir Lietuvos Vyriausybė tikisi pasirašyti vasario viduryje. Susitikime su Pasaulio banko viceprezidentu *J.Linn* Finansų ministras V. Dudėnas aiškinosi dėl Lietuvos galimybių šiemet gauti 100 mln. JAV dolerių paskolą. Surengtas ministro susitikimas su Tarptautinės finansų korporacijos (IFC) atstovais. Aptarta, kaip sekasi įgyvendinti korporacijos finansuojamus projektus su privačiomis Lietuvos kompanijomis. Pasikeista nuomonėmis apie galimą IFC dalyvavimą, finansuojant "Mažeikių naftos" modernizavimą.

Investicijų bei verslo skatinimo klausimai aptarti Lietuvos ambasadoje surengtame Finansų ministro susitiki-

me su JAV kompanijų, investavusių ar ketinančių investuoti Lietuvoje, atstovais. JAV investuotojams atstovavo "Philip Morris", "Data Systems & Solutions", "Williams International", "Institute of International Finance" ir kt. kompanijos, turinčios savo atstovybes Vašingtone. Siekdami geriau keistis informacija tarp JAV investuotojų ir Lietuvos Vyriausybės bei kuo plačiau supažindinti JAV verslo sluoksnius su investicijų galimybėmis Lietuvoje, amerikiečiai verslininkai sutarė Vašingtone įsteigti Lietuvos – JAV verslo tarybą.

Ministras V. Dudėnas taip pat apsilankė Oklahomos valstijoje, kur susitiko su "Williams" vadovais ir JAV Kongreso Oklahomos delegacija – senatoriumi *Don Nickles* ir kongresmenais *Ernest Istook*, *Steve Largent*, *Wes Watkins* ir *Tom Coburn*. Ministras buvo supažindintas su kompanijos galimybėmis ir vystymosi perspektyvomis, apėmė "Williams" dangoraižyje įsikūrusius ryšių, programinio valdymo, energetikos ir biržos padalinius. Kompanijos vadovai pabrėžė, kad investicijos į "Mažeikių naftą" yra pirmasis kompanijos energetinis projektas Europoje, todėl jo sėkmei skiriamas ypatingas dėmesys. "Williams" prezidentas supažindino ministrą su "Mažeikių naftos" gamybinės bazės plėtros planais ir naujų darbo vietų kūrimu. Jis pažymėjo, kad gamyklos ekonominė padėtis yra stabili, o nenutrūkstamas naftos tiekimas užtikrins pelną ir dideles pajamas valstybei. Sutarta analogišką susitikimą su "Williams" vadovybe ir JAV Kongreso Oklahomos delegacija ateityje surengti Lietuvos ambasadoje

Vašingtone.

Nemažą vizito dalį ministras V. Dudėnas skyrė Lietuvos išjungimui į euroatlantines struktūras. Apie narytės NATO perspektyvas kalbėta su JAV Kongreso, administracijos ir nevyriausybių organizacijų atstovais. Kad JAV išlieka palanki Lietuvos siekiams tapti NATO nare, patvirtino aukšti JAV pareigūnai. Su jais ministras pasikeitė nuomonėmis apie Europos gynybinio pajėgumo raidą bei situaciją Rusijoje.

Susitikimuose su nevyriausybių užsienio politikos organizacijų atstovais – Hudson instituto Saugumo studijų direktoriumi gen. *William E. Odom* bei "American Enterprise Institute" vadove ambasadore *Jean Kirpatrick* – ministras domėjosi, kaip artėjantys JAV prezidento rinkimai gali paveikti Lietuvos narystės NATO perspektyvas. Šia tema kalbėta ir su kandidato į JAV prezidentus gubernatoriaus *G.W.Bush* rinkiminės kompanijos nariu, buvusiu JAV kongresmenu *Gerald Solomon*, kuris patvirtino, jog *G. Bush* remia NATO "atvirų durų" politiką. Ministras V. Dudėnas supažindino *G. Solomon* su Lietuvos ekonomikos naujienomis. Neseniai pasirašytą sutartį su "Williams International" *G. Solomon* įvertino kaip svarbų Lietuvos ekonominį ir strateginį sprendimą.

LR Garbės konsulas St. Petersburg, FL – Algimantas Albinas Karnavičius

Vašingtonas, sausio 27 d. JAV Valstybės departamentui pritarus, Lietuvos Respublikos Garbės konsulo pareigas St. Petersburg (Floridos valstijoje) pradeda eiti Algimantas Albinas Karnavičius. Igaliavimo raštus dėl jo paskyrimo Užsienio reikalų ministras pasirašė praėjusiais metais. Naujajam konsului – 49 metai. Kalbos ir literatūros bakalauro laipsnį turintis A. Karnavičius nuo 1982 m. vadovauja leidybos kompanijai "Bayfront". Priklauso St. Petersburg Prekybos rūmams bei Meno ir verslo tarybai.

LR Garbės konsulato atidarymo iškilmės numatomos, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 10-ąsias metines.

Pranešė Rolandas Kačinskas

KNYGA APIE ALGIRDĄ JAKŠEVIČIŲ

Vasario 11 d., penktadienį, 7:00 val. vakaro Lietuvos ambasadoje Vašingtone įvyks

Jurgio Blekaičio knygos "Algirdas Jakševičius – teatro poetas" pristatymas. Su šia knyga supažindins Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius, dr. Bronius Vaškelis.

Įvardiname žodyje sakoma: "Ši Jurgio Blekaičio knyga – talentingo, bet anksti mirusio nepriklausomos Lietuvos teatro režisieriaus ir aktoriaus Algirdo Jakševičiaus portretas. Čia atsiskleidžia ir visa XX amžiaus pirmosios pusės besiformuojančio bei tapatybės ieškančio mūsų teatro istorija.

Algirdas Jakševičius – tragiško likimo režisierius, kurio subtilus psychologizmas paliko neišdildomą pėdsaką lietuvių teatro istorijoje. Bilio Sruogos ir Andriaus Olekos-Žilinsko mokinys, žavė-

jęs publiką savito braižo spektakliais, liko kitų režisierių šešėlyje, nors, palankiai susiklosčius aplinkybėms, jo spektakliai galėjo tapti mūsų teatro raidos gairėmis.

Gyvu pasakojimu, autentiškais liudijimais ir atsiminimais, Jurgis Blekaitis tarsi metraštinkininkas nušviečia spalvingą Valstybės teatro gyvenimą, brandžiausius spektaklius, Jaunųjų teatro būrimosi ir išsibarstymo peripetijas..."

Spaudai knygą parengė ir išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, o leidimą parėmė LR Kultūros ministerija.

Po oficialios programos rengėjai pakvies vakaro dalyvius arbatos puodeliui. Vietas prašome užsisakyti telefonu (202) 234-5860+26. Automobilus bus galima pastatyti gretimose aikštelėse.

AMŽIAUS DAINOS

Lietuvos leidybos įmonė "Muzikinė partija" ir "Radiocentras" išleido rinktinį XX šimtmečio Lietuvos estrados muzikinį albumą "Radiocentras. Amžiaus dainos". Jame įrašyti šie kūriniai:

Kardiofonas – "Kalėdų eglutė"; A. Dolskis – "Palangos jūroj"; Foje – "Laužo šviesa" ir "Meilės nebus per daug"; Antis – "Kažkas atsitiko"; Hiperbolė – "Pamiršk mane" ir "Atleisk"; Rondo – "Laukų gėlė" ir "Tau"; S. Povilaitis – "Švieski man vėl"; V. Kernagis – "Išeinu"; E. Masytė – "Laisvė"; A. Šaba-

niauskas – "Paskutinį sekmadienį"; Dainos teatras – "Paukščiai"; Pompa – "2mb-las" (dumblas); Lukas ir V. Noreika – "Laikas"; Bix – "Kas iš to"; Poliarizuoti stiklai – "Medžiai be lapų"; Bip-lan – "Labas rytas"; Sel – "Saulės miestas";

Ši kompaktinė plokštelė pristatyta klausytojams sausio 29 d. "Radiocentro" 9-ojo gimtadienio metu Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose. Išsamesnes žinias galite gauti elektroniniu paštu:

office@m-partija.lt

Rita Kazragienė

BILIETAI Į KREPŠINIO RUNGTYNES VAŠINGTONE

2000 m. kovo 12 d. Vašingtone, MCI centre įvyks NBA rungtynės tarp vietos "Wizards" ir Portland "Trail Blazers". Pastarojoje komandoje, kaip tikimės, žais ir Lietuvos šimtmečio sportininku pripažintas Arvydas Sabonis. Rungtynės sutaps su Vašingtone tuo metu numatytais renginiais, skirtais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 10-mečio jubiliejui.

Lietuvos ambasada kreipėsi į "Wizards" dėl bilietų nuolaidos. Džiaugiamės galė-

dami pranešti, kad "Wizards" sutiko parduoti bilietus labai gerosiose vietose tik už 20 dolerių (įprastinė kaina – 70 dolerių). Norinčius pasinaudoti šia galimybe, prašome iki vasario 7 d. ambasados atstovui **Rolandui Kačinskui** faksu 202-328-0466 arba elektroniniu paštu: kacinskas@ltembassyus.org pranešti savo vardą, pavardę ir pageidaujamą bilietų kiekį. Kokių būdu reikės bilietus įsigyti, pranešime vėliau.

Rolandas Kačinskas

LINKIME PASVEIKTI

Mielas Žydrūnai,

esi vienas iš tų, kuriais didžiuojamės ir dėl kurio jaudinamės – ar tai būtų laimėjimai, ar trumpalaikės nesėkmės. Tavo pergalė yra ir mūsų pergalė. Esi jaunas, energingas ir stiprus. Pasitikime tavo jėgomis, atkaklumu ir kantrybe. Sveik, stiprėk, tikimės neužilgo tave vėl išvysti krepšinio aikštelėje.

Cleveland, OH
lietuvių sambūris

Rašytojas ir mokslininkas Kazys Almenas, pristatęs poetą Bernardą Brazdžionį Lietuvos ambasadoje Vašingtone.

Jono Jasačio nuotr.

Vaiva Vėbraitė
LR Švietimo ir mokslo
viceministrė

3

Jaunimo puslapis

"Gimiau Amerikos Lietuvoje"

• Ne viskas dipukų Lietuvoje sukosi apie karą ir žūtį. Dipukų Lietuva buvo graži. Kerinti savo grožiu, nepalyginama. Argi kitaip gali būti atmintyje, prisiminus mylimą? Pagaliau, ne tik dipukų atmintis Lietuvą vainikavo grožio aureole. Ji – ištis nuostabi, ji – išskirtinė. Dipukų matymas buvo pakankamai akylus. Tėvynė, kaip monumentalus paveikslas, bene ryškiau matos iš tolėliau. Tik reikia pripažinti, kad tas paveikslas buvo ne fotografinis, o Monet tipo – impresinis. Buvo atsirinkta, ką matyti, ir tas atsirinkimas švietė subjektyvia tiesa. Ištis, lietuvių kalbos niuansai atveria langą į giluminę praeitį, į pramočių mąstyseną. Lietuvos liaudies kultūra, dainos, pasakos teigia tiek gyvenimo šėlsimą, tiek kone sakralinį susitaikymą su lemtimi. Jos gamta – švelni: kaip ant delno išsidėsto visa įvairovė, kurioje žmogus darniai įsipina. Jos architektūra skraidina akį ir mintį per amžių virsmą. Jos istorija – beje, dipukų Lietuvoje istoriniai mitai ir istoriniai faktai glaudžiai sugyvendavo. Glaustydavosi prie jų ir legendos. Jos reikalaujavo atsakymo, kaip atsilipti į veiksmus tų, kurie gy-

veno iki mūsų, kurie mums grindė būtį. Ir tokio dialogo su istorija būtinybė – irgi grožis.

Pagaliau, dipukų Lietuvos pats gražiausias bruožas, jaučiu, buvo Nepriklausomybės jaunystė. Valstybė buvo dvidešimties metų, kai jie ją prarado. Jie ją gimdė, kovose gynė, puoselėjo, statė. Jie su ja susitapatino. Ji buvo tarptanti. Nėra tokio jauno sutvėrimo, kuris nebūtų gražus. Dipukai mylėjo Lietuvą. O meilė negali likti be išraiškos. Grožio suvokimas tyloje dūsta. Visi esame patyrę žmogišką irzlumą, kai pamatėme akimirksnyje žavesį ir nėra kam jo parodyti. Grožiu reikia dalintis, arba bunkame jo pajutimui. Dipukai dovanojo, kaip kas mokėjo, Lietuvos grožį savo vaikams.

• O vaikai buvo kaip visi vaikai. Ne visuomet ir norėjom tų keistokų dovanų. Mūsų mamos kartais net apsi-
verkdavo. Buvo, kad troškome būti tokie, kaip klasės draugai amerikiečiai, kurie šeštadieniais žaisdavo, kai mes linksnius kaldavome. Jie ramiai miegojo, nieko nežinantys apie Kražių ar bet kokias skerdytes. Jie pirkdavosi

naują žaislą, o ne sulenkiama lietsargį. Tačiau ožiavomės retai. Ištis, kaip Adleris rašo, žmogus nori būti išskirtinis, o mes tokie ir buvome. Buvome paslaptingos genties nariai, nors iš išorės – neatskiriami. Kalbėjome tik mums žinoma kalba, kurios net vardo daugelis amerikiečių nežinojo. Mūsų gentis driekėsi per visus žemynus, jai visada buvom labai reikalingi. Prisimenu, kai mano senelis, buvęs mokytojas, už kažkokią smulkmę sudraudė vieną iš kaimynystėje gyvenančių lietuviukų ir pats susikrimto. Buvau tuomet gal dešimties metų. Sakiau:

– Seneli, o kam Jums taip rūpi? Gi Rimas – ne Jūsų vaikas.

Mano senelis net nustėro, kad aš taip nieko nenučiuokiu. Atsakė:

– Argi Tu nesupranti? Jis lietuvis – tai ir mūsų vaikas...

Tą dieną pavydėjau, kad mano senelis ir kitais vaikais rūpinasi. Tik vėliau supratau šią kartą estafetę. Kur pasaulyje bekeliavau, dipukų Lietuvoje ir aš buvau savas vaikas, globojama kaip dukra. Tačiau ne dykai, nes pa-

gyvenę dipukų Lietuvos valstybėje nejučiomis atsiradome ilgo bėgimo tasoje, neribotos trukmės kelyje, kad tik neštume dipukų Lietuvą su visomis jos vėlėmis į ateitį. Į būsimą laisvą tėvynę.

Štai ir bėda.

Aišku, kad atgimusi Lietuvos Respublika šitokio grįžimo nelaukė. O kam? Atrodė tarsi viskas, kas buvo dipukų Lietuvoje, buvo ir Respublikoje. Buvo Bažnyčia? Buvo. Buvo kuriami kultūros paminklai? Buvo. Buvo patriotizmas diegiamas jaunimui? Buvo. Tai kam gi reikalinga ta plazdanti dipukų vėliava?

Atsisakyta įteisinti pilietybės išliekamybę ir gražinti sovietinės valdžios atimtą turtą. Tolygiai pasipylė iš Lietuvos prašymai, kad dipukai padėtų Tėvynei atsistoti ant kojų. Padėtų savo santau-pomis. Jų nebuvo itin daug, nes jos per penkiasdešimtmetį nesikaupė: švyst enciklo-

pedijos leidybai, švyst šokių šventei, švyst Lietuvos atstovybės stogui, švyst lituanistikos katedrai.

Gavosi bjaurus išpūdis. Dipukai suglumo nuo tokio vilčių ir realybės neatitikimo, jautėsi ižeisti, neįvertinti, nepripažinti ar net blogiau – nepažinti kaip savi. Vienok atsirado pinigų, dar žmonės aukėjo, sau neleido ilgam susikrimsti, nes tai būtų sąlygoję graužatį, abejonę savo gyvenimo raida. Tačiau pirmasis šešėlis krito.

Paaškęjo, kad ir pilietybės, ir nuosavybės akibrokštams buvo objektyvios ir rimtos politinės priežastys. Ėmus dipukams gilintis į juridinius dalykus, daug buvo rašoma, aiškinamasi. Dalis, laisvesni pagal gyvenimo aplinkybes, labiau linkę į riziką, ryžosi sugrįžti į Lietuvą savo darbu arba įsigyti pastovią gyvenamą vietą. Prasidėjo kultūrinių avarių etapas.

Yra ir tikri draugai, kurie grįžusius vadina ir vadins amerikonais, nežinodami, kad tai skaudu. Yra kreivi žvilgsniai, pavydas tų, kurie laiko išbrovėliais, atėjūnais. (Tęsinys – kitame numeryje)

NERINGOS TUNTO NAUJIENOS

Neringos skaučių tuntas darbingai užbaigė 1999-uosius metus ir su jaunatvišku užsidegimu įžengė į 2000-uosius! Pernai, gruodžio 13 d. iškilmingos kalėdinės suėigos metu šešios skautės davė Prityrusios skautės įžodį, o penkios "liepsnelės" gavo savo pirmąjį – baltą kaklaryšį. Sesės Kalėdų šventėms prikepė daug kūčiukų (preskučių) ir juos pardavinėjo Klyvlendo (Cleveland, OH) lietuviams. Tuo būdu jos ne tik sutelkė lėšų skautų veiklai, bet ir išmoko gaminti tradicinį kūčių patiekalą, padėjo lietuviškai visuomenei, besiruošiančiai kūčių vaka-

ru. Sesės taip pat dalyvavo gausiose Pilėnų tunto skautų vyčių suruoštose skautiškose kūčiose gruodžio 19 d. Šilta, šeimyniška nuotaika, jautrios maldos ir papročiai sujungė visus dalyvius gražia kalėdine dvasia.

2000-ieji metai prasidėjo svarbiu įvykiu: Neringos tuntą, skautininkes ir židinietes aplankė Lietuvių Skaučių Serijos vyriausioji skautininkė Rita Penčylienė. Sausio 17 d. sesė Rita dalyvavo Neringos tunto sueigoje, susipažino su Neringos sesėmis. Šios sueigos metu ji apdovanojo kun. Gediminą Kijauską ir sesę Nijolę Kersnauskaitę

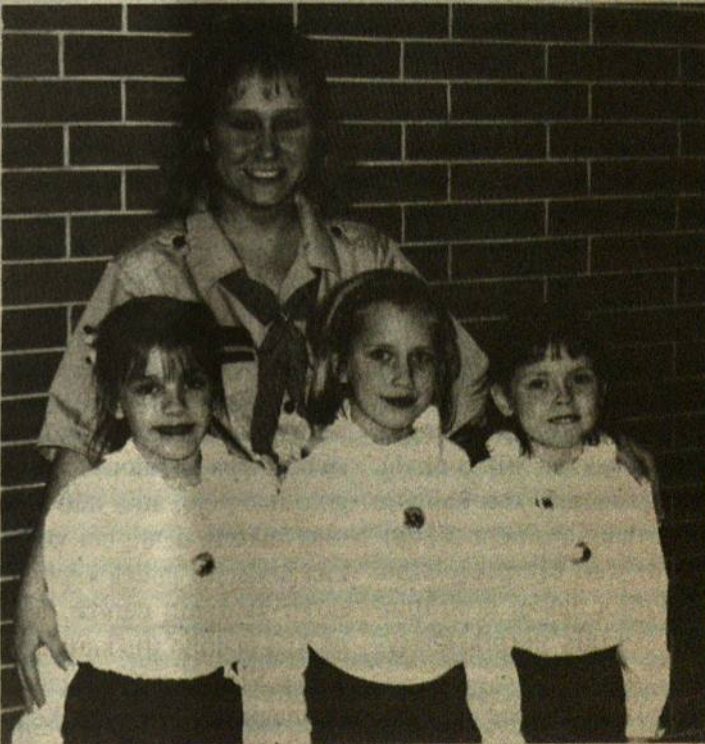
Padėkos ordinu. Šis aplankymas papuošė Klyvlendo lietuvių skautijos veiklos 50-mečio jubiliejų, kurį keliais etapais minime 1999-2000 metais.

Artimiausias skautų renginys – Kaziuko mugė, kuri įvyks kovo 19 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijoje. Kviečiame visus priminti savo draugams, pažįstamiems, vaikams, vaikiaičiams ir kitiems apie šį įvykį. Tiems, kurie bet kada stovėjo skautų eilėse, mugėje bus gera proga atnaujinti senas pažintis ir atjaunėti skautiškoje aplinkoje!

Sesė Vilija

Dvi "liepsnelės" – Lina Bonda ir Kaja Kijauskaitė – jau su pirmaisiais kaklaryšiais! Vilijos Klimienės nuotr.

Sesė Teresė Majorovaitė su "liepsnelėmis" (iš kairės): Ugnė Vucianytė, Monika Juodišūtė, Malissa Bambic.

Vilijos Klimienės nuotr.

Naujos prityrusios skautės su vadove (iš kairės): Vaiva Bučmytė, Lana Pollock, Teresė Paškonytė, Genutė Tamošiūnaitė, vadovė Venta Civinskaitė, Lina Beržinskytė ir Vaiva Laniauskaitė.

Vilijos Klimienės nuotr.

RUOŠIAMĖS VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMUI

Philadelphia, PA

Šiomet minėdami Vasario 16-ąją ir 82-ąją Lietuvos valstybės atkūrimo sukaktį, negalime pamiršti ir Kovo 11-osios, nes prieš 10 metų buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė po 50-metį trukusios sovietinės vergijos. Filadelfijos lietuviai šias abi sukaktis paminės iškilmingu renginiu vasario 20 d., sekmadienį. Minėjimą rengia Filadelfijos LB apylinkės ir Lietuvių namų valdyba.

Filadelfijoje dar veikia net trys lietuviškos parapijos. Iki šiol visos tautinių švenčių apeigos vykdavo Šv. Andriejaus parapijoje, kurioje yra susitelkę daugiausia lietuviškai kalbančių Amerikos lietuvių ir neseniai atvykusių iš Lietuvos. Prie Šv. Jurgio parapijos glaudžiasi Lietuvos Vyčiai, nes šios parapijos klebonas yra prelatas Dr. Juozas Anderlonis – Lietuvos Vyčių dvasios vadas.

Klebonams sutarus, nutarta Vasario 16-osios iškilmingas šv. Mišias kasmet aukoti kitoje parapijoje. Tad šiemet pirmą kartą Nepriklausomybės šventės pagrindinio minėjimo Mišios vasario 20 d. bus aukojamos Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje (*Salmon ir Venango Streets*

sankryža). Mišių pradžia – 11:30 val. ryto. Organizacijas kviečiame dalyvauti su savo vėliavomis, o moteris, pasi-puošusias tautiniais rūbais, įsijungti į Mišių procesiją.

Minėjimo akademinė ir meninė dalis prasidės 2 val. p.p. Lietuvių namuose (*Lithuanian Music Hall*), 2715 E. Allegheny Ave. – netoli nuo Šv. Jurgio bažnyčios. Pagrindinę minėjimo kalbą pasakys Lietuvos Respublikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų (Niujorke) dr. Oskaras Jusys. Pažymėtina, kad dr. Jusys šioje JTO sesijoje yra Generalinės Asamblėjos vicepirmininkas. Jis apžvelgs Lietuvos vaidmenį ir pasiekimus pasaulio tautų šeimoje. Tai įdomi Lietuvos užsienio politikos sritis, apie kurią mažai žinoma.

Vasario 16-osios minėjimuose kasmet dalyvauja ir asmeniškai miesto proklamaciją pristato miesto meras. Tikimės, kad šios tradicijos laikysis ir ką tik išrinktas meras *John Street*.

Meninę minėjimo programos dalį atliks Filadelfijos tautinių šokių grupė "Žilvinas", kuriai vadovauja *Estera Washofsky*, kaimo kapela, vadovaujama *Lynn Cox*, Vin-

co Krėvės liuanistinės mokyklos mokiniai (vedėja – Danutė Surdėnienė) ir Filadelfijos kanklininkės, kurioms vadovauja Brigita ir Dr. Juozas Kasinskai. LB apylinkės žiniasklaidos specialistai ruošia nuotraukų ir vaizdajuosčių montażą apie Lietuvos pasiekimus visose gyvenimo srityse. Po minėjimo toje pačioje Čiurlionio salėje vyks pabendravimas prie suneštų užkandėlių ir kavos. Prieš minėjimą Lietuvių namų vidurinėje salėje bus galima gauti Mykolaičių pagamintus lietuviškus pietus.

Apie Vasario 16-osios minėjimą ir kitą Filadelfijos lietuvių veiklą galima sužinoti, klausantis radijo programos "Bendruomenės balsas", perduodamos kiekvieną sekmadienį, 9 val. ryto per radijo stotį WNRW 1540 AM bangą arba per interneto tinklą www.phillylac.org

Kviečiame plačią Filadelfijos apylinkių, Pietinės *New Jersey* ir *Delaware* valstijos lietuvių vieni kitiems pranešti apie būsimą minėjimą ir jame gausiai dalyvauti su šeimomis, draugais ir pažįstamais. Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji – mūsų džiaugsmo ir vilties šventės.

Teresė Gečienė

Los Angeles, CA

Šios šventės pranešėjas bus Lietuvos Respublikos Ambasadorius Vašingtone, gerbiamas Stasys SAKALAUSKAS. Pagrindinė tema – "Sveikiname Lietuvą, žengiančią į trečiąją tūkstantmetį." Iš prelegento laukiame trumpos, bet turiningos, skatinančios kalbos. Į *Los Angeles* su Ambasadoriumi atvyksta ir visų laukiama ponai Jūratė Sakalauskienė.

Meninę minėjimo dalį atliks Lietuvių bendruomenės jaunimo ansamblis "Spindulys", kuriam vadovauja Danguolė Varnienė ir muzikos vadovas Viktoras Ralys. Mūsų jaunimas atliks linksmą, Vasario 16-ajai pritaikytą programą. Po minėjimo valgysimės pietus apatinėje parapijos salėje, dalyvaujant Ambasadoriui ir ponai Jūratei. Vaisių metu visi turės progą pabendrauti su mūsų garbingais svečiais. Pietus paruoš pagarsėjusios šeimininkės – ponios Plūkienė ir Ragauskienė. Bilietus į pietus, kurių

kaina – \$12 asmeniui, iš anksto bus galima įsigyti savaitgaliais parapijoje.

Minėjimas įvyks vasario 13 d., sekmadienį. Kaip visuomet, šventę pradėsime vėliavų pakelimu, vadovaujant šauliams, Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kieme 10:15 v. r. ir tęsime Mišiomis 10:30 v. r. bažnyčioje. Parapijos choras prižadėjo pagie-doti pakilių giesmių, o Mišių aukotojas – pasakyti tai pro-gai tinkamą pamokslą. Šventės iškilmingą akademiją pradėsime 12:00 v. viršutinėje parapijos salėje.

Minėjimas bus pakilioje nuotaikoje, kaip ir dera švęsti Vasario 16-ąją po nepriklausomybės atgavimo. Minėjimo rengėjai yra LB Vakarų apygardos valdyba ir ALT *Los Angeles* skyrius. Šių organizacijų pirmininkai – Albinas Markevičius ir Angelė Nelsienė – kviečia visus gausiai dalyvauti ir pasisemti dvasios peno visiems metams.

Zigmas Viskanta

ANTARKTIDA – 1998-1999

Aleksas Vitkus

Kelionės įspūdžiai

2

Sekantis skrydis mus pametė mažame *Ushuaia* miestelyje, *Tierra del Fuego* (Ugnies žemė) provincijos sostinėje. Nebuvo daug laiko, bet dar spėjome pasigėrėti patagoniško stiliaus nepažabotos gamtos *Lapattia* valstybiniu parku. Čia baigiasi ir garsusis *Panamerican Highway*, einas per visą Amerikos žemyną.

Pagaliau atvykome prie mūsų laukiančio laivo. Čia mus pasitiko igula su vyno stiklais ir trumpu sveikinimu, bei nurodymais, kaip surasti kajutes. Žinojau, kad ši kelionė nebus pigi, tai pasirinkau apatinį laivo aukštą, bet ir čia atsivėrė jūros vaizdas. Tiesa, tai buvo ne įprastinis langas, bet tik apskrita stiklo skylė. Pasidžiaugėme, kad kajutėje vietos daugiau, negu tikėjomės, ir kad čia praleisime vienuoliką naktų, nesirūpinami jokiais persikraustymais.

Ši laivą pastatė jugoslavaivai sovietams – tyrinėjimo tikslams. Ant gelbėjimosi liemenių dar matėsi užrašas "Leningrad". Viskas kita, at-

rodo, pasikeitė. Žlugus sovietų imperijai, laivą nupirko amerikiečiai ir 1998 metais Danijos laivų statyklose perdėrė į turistinį laivą, jį pavadino "*Clipper Adventurer*". Mes atradome laivą su vokiečių igula, amerikiečių personalu ir filipiniečių tvarkytojais, iš viso – 78 žmones, aptarnaujančius 122 keleivius. Pats laivas mažokas – tik 328 pėdų ilgumo, 4,376 tonų, su gan kukliu 14,5 mazgų greičiu. Net nedrįsk palyginti su didžiais prabangiais laivais.

Ne, nebuvo blogai. Mes radome ir malonią valgyklos salę, barą, skaityklą, gimnastikos kambarį, ir net grožio saloną! Tik nežinau, ar pagyvenusioms keleivėms tas salonas kuo nors padėjo. Plaukiant vaizdus buvo galima stebėti arba iš salono, apsaugoto nuo vėjų, arba nuo įvairaus aukščio denių bei visuomet atidaryto paties kapitono laivo valdymo centro. Mus puikiai maitino tris kartus per dieną. Visuomet buvo galima pasmagurauti įvairiais kepsniais, *hors d'oeuvres*, kava, arbata ar švelniais gėrimais. Alkoholinių gėrimų ir alaus kainos buvo visiškai pado-

rios, gal net per daug gundančios. Mano žmonai ir man labai patiko, kad rūkyti buvo leidžiama tik atvirame denyje. Bet ir tų rūkančiųjų buvo tik tiek, kad juos galėjai ant rankų pirštų suskaičiuoti.

Pamojavome Pietų Amerikai. Netrukus mūsų dėmesį patraukė nuostabus saulėlydis virš apsnigtų *Cordillera Darwin* kalnų viršūnių. Kairiajame borte matėsi *Tierra del Fuego*. Laivas skrodė bangas link Antarktidos pusiasalio – 700 mylių ilgumo "piršto", o mes stebėjome salas ir salytes, kuriose matėsi žaidžiantys jūrų liūtai. Mūsų laivą lydėjo albatrosai. Retkarčiais pamatydavome į paviršių iškylantį banginį, pučiantį orą. Sako, kad patyrę keliautojai gali iš jo išpušto vandens ir oro burbulo formos spręsti apie banginio rūšį. Tie banginiai vasarą penisi maistinguose Antarktidos vandenyse, o veisiasi žiemą žemesnėse geografinėse platumose.

Sutemo. Tuoj pajutome, kad laivas pradėjo daugiau siūbuoti. Prisiminėme, kad iplaukiame į gerai jūreiviams nuo senų laikų žinomą sąsmauką, vadinamą *Sir Drake Passage*. Audringi vėjai visą

naktį neleido akių sudėti. Kitą rytą laivo valgykloje – nė dvasios. Mes keikėme tą *Sir Drake* ir bijojome, kad oras dar labiau nepablogėtų. Apie 11 valandą ryto, audrai siaučiant jau virš 50 jūrmilių per valandą, (netoli 100 km/h) laivo vadov-bė pranešė, kad visi keleiviai turi likti kajutėse, nes pasidarė per pavojinga vaikščioti laivo deniuose. Igulos patarnautojai pristatė maistą į kajutes, o laivo gydytojas rūpinosi susirgusiais.

Nelabai susižavėjęs sausu sumuštinio, po pietų nutariau pabandyti savo laimę valgykloje. Deja, bangoms toliau tebesvaidant laivą, nelgiai teiscentėjau. Net nepradėjęs valgyti, skubinausi į artimiausią vietą, kur galėjau atiduoti savo duoklę, jei ne žuvims, tai bent moderniems kanalizacijos įrenginiams. Grįžau į savo kajutę supratęs, kad gulsčia padėtis – vis dėlto geriausia.

Tik grįžęs iš šios kelionės vėl perskaičiau jūrų kapitono Broniaus Krikštopaičio atsiminimų knygą "Jūrų keliais", kurioje jis aprašo šurpulingus savo ir kitų anų laikų jūreivių, plaukusių per tą patį *Sir Drake Passage* ar *Cape Horne* pergyvenimus. Štai kapitono pasakojimas apie jo kelionę 1927 metais:

"Artėdami prie Horno Rago pasiekėme Pietų Ledinuotojo vandenyno plotus. Netoliese plaukiojantys ledai labai atšaldė orą. Netrukus lietų pavirto sniegu. Vėjas iš

kažkur atginė krušą pakrautus debes. Atsiradome paties pragaro viduje. Apkuriantys pradėjo staugti ir švilpti vėjai, o milžiniškos bangos, nepaliaujamai ir sunkiai atsimušusios į laivo korpusą, sliuogė laivo vidun, tarsi norėdamos jį nuspausti į gelmes. Kur tik pažvelgei, matei kalnais artėjančias tamsias bangas, nuo kurių su trenksmu nulūžusios viršūnės, kunkuliuojančia balta vandens mase pavirtusios, su dar didesniu trenksmu užgriūdavo burlaivio denį."

Ar būtume čion važiuavę, jei dar būtume prisiminę B. Krikštopaičio pergyvenimus? Sunku dabar pasakyti. Daugelio žinovų nuomone, jūros čia yra pačios audringiausios visame pasaulyje. *Jochim Brenecke* knygoje "*Windjammer*" šitaip aprašo *Cape Horn* bangas: "Niekas, kas viso to nepergyveno ir nematė, to chaotiško Horno Rago įniršio negali net įsivaizduoti."

Ilgainiui vėjai pradėjo silpnėti. Kūčių dieną jau galėjome ne tik valgyti valgykloje, bet ir be rūpesčio klausytis vaizdingų mus lydėjusių mokslininkų paskaitų. *San Diego* Jūrų tyrinėjimo centro biologas *Frank Todd*, baigęs rimtąją savo paskaitos dalį, klausytojus pralinksmino pasakodamas, kokių keistų klausimų jis kartais sulaukia:

Kodėl paukščiai visuomet tupi ant baltų uolų?

SVEIKI GYVI!

Vladas Vijeikis

Senais gerais laikais, kada nebuvo televizijos, kompiuterio, o interneto net vardas nebuvo žinomas, gyvenimas buvo daug paprastesnis, lengvesnis ir gal net malonesnis. Lietuvos kaime, moterėlė apsilankiusi pas kaimynę, dar per slenkstį žengdama, sakydavo

– Garbė Jėzui Kristui.

– Per amžių amžius, – atsakydavo užkalbintoji. Ir tada prasidėdavo įprastinė kalba ir kasdieniniai rūpimi klausimai: kurią vištą leis perėti, ar piemu tinkamai atlieka savo pareigas, kuri mergina pastebėta, kad "laukiasi" ir kas toks, kuris prie to "laukimo" prisidėjo. Pavasarį aptariami daržai, mainikaujama burokų ar kopūstų sėklomis. Taip būdavo kaime. Mieste, žinoma, šilkais šnabždančiai damai nepritikdavo senoviškai sveikintis, tad užtekdavo "sveiki, gyvi". Ir pokalbių temos būdavo labai skirtingos: koks kremas geriausiai sumažina veido raukšles, kokią suknią vilkėjo ministerio žmona pastutiniame Spaudos baliuje, koks aukštas valdininkas buvo užtiktas su sekretore ant kelių.

Dabar Amerikoje pasveikinimas pasikeitė iš pagrindų. Čia sakoma:

– How do you do?

arba:

– How are you?

Tradiciškai reikia atsakyti:

– Very good.

arba:

– Dandy.

Niekas nelaukia atsakymo, kaip tau tikrai einasi. O jeigu imsi pasakotis savo bėdas, kurių paprastai netrūksta, tai pamany, kad tavo galvoje makaronai susiraižgė.

Lenkai klausia:

– Jak sie maś? (Kaip turi?)

Atsakymo niekas nelaukia, nes kaip gali atsakyti, ką turi. Nejaugi imsi vardinti baldus, banko sąskaitą ir apalamai judamą ir nejudamą turtą? Tad atsakymas į tokį pasveikinimą labai trumpas:

– Dobrze (gerai).

Rusai klausia:

– Kak paživajete? (Kaip gyvuojate)

Gana logiškas ir gyvenimiškas klausimas, bet nejaugi

pradėsi pasakoti apie savo ligas, skrybas ir kitokius gyvenimo nutikimus, kurių apšiai kiekvienas turime.

Dauguma sako:

– Sveikas, gyvas.

Ne visiškai logiškas kreipimasis, nes jeigu sveikas, tai ir gyvas. Daug realiau būtų sakyti: gyvas sveikas. Bet sunku pakeisti metų metais įaugusią tradiciją.

Kaži kada "piknike" teko nugirsti tokį pasveikinimą:

– Sveikas gyvas, Petrai. O aš maniau, kad tu – jau miręs.

– Beveik dar gyvas.

Abu bičiuliai nukiūtino prie baro išsiaiškinti, kuris – gyvas, o kuris – jau beveik miręs.

Dar kalbant apie senus gerus laikus, prisimena atleidai. Mažai pramogų turinčiam kaimiečiui čia buvo ir teatras, ir opera. Dar šiandien mano atminimuose skamba arklių žvengimas, garsios kalbos. Štai girdi garsų šūksnį.

– Sveikas, Anuprai! Tu, rupūže, tai seniai bemačiau, – šūkteli bičiulis ir abu pasuka į čia pat labai patogiai esančią karčiamą, kad artimiau vienas kitą pamatytų.

Labai gerai girdėti pirklių šauksmai:

– Atšilo oras, atpigo tavoras!

Visai tai atlaidinei operai labai sklandžiai pritaria ubagų choras. Praeivis įmeta varioką ir sako:

– Pasimelsk už mano brolio Nikodemo dūšią.

– Gaspadoriau, pridėk dar varioką. Turiu tokią maldą, kad dūšią išvilks už kojų ne tik iš čysčiaus, bet ir iš peklos.

Gaspadorius pagalvoja. Tas Nikodemus tikrai buvo velnių priėdęs, tad jam reikia specialios maldos. Įmeta dar vieną varioką. Ir taip variokų prisirinkę ubagai pakelia savo balių. Pasigirsta jau ne šventos giesmės, dūšias iš čysčiaus vaduojančios, bet ir linksmesnės.

Neduok kruopų – išbarstysiu
Neduok duonos –

ištrupinsiu.

Duok lašinių didį šmotą.

Gausi nog Dieva zaplotą.

Ir kodėl prisiminiau atleidų šauksmus, ubagus? Mat išgirdau žinią iš Lietuvos, kad vėl rengiamas Vienos balius. Ir tyčia, ar netyčia, ar tik toks sutapimas, kad tuo pačiu laiku rengiamas ir ubagų balius.

Teko girdėti, kad pernai ubagų balius dalyviai norėjo susijungti su Vienos balium, bet policija neleido. Neteko, girdėti, kad Vienos balius dalyviai būtų veržęsi į ubagų balių.

Vytautas Šeštokas

Tikriausia pastebėjote, kad Lietuvoje veikia 35 registruotos politinės partijos. (Paskutiniu metu jų dar pagausėjo.-red.) Dažnai vyksta partijų "vedybos", "skrybos" "pakasynos" ir t. t. Lietuviai, gyvenantys išeivijoje, dažnai stebisi tokia partijų gausa Lietuvoje. Amerikos ar Kanados demokratinėje sistemoje yra 2-3 partijos (respublikonų, demokratų, reformų ar pan.) kurias gyventojai pasirenka, rinkdami prezidentą, senatorius, kongresmenus ir

kitus valdžios pareigūnus.

Lietuvos didžiosiose partijose jaučiamos pasikeitimų nuotaikos. Suskilo socialdemokratai, atsirado krikščionys demokratai "modernistai", nesutaria konservatoriai. Centristai ieško idealiausių savo rinkimų sarašų variantų, nes tikisi, kad surinks daugiausiai balsų būsimuosiuose savivaldybių ir Seimo rinkimuose.

Mažesnės partijos irgi nesnaudžia: liberalai "susi-tuokė" su populiarioju eks-premjeru Rolandu Paksu, koalicijas bando sudaryti valstiečiai, jaunalietuviai, demokratai ir krikdemų sąjunga. Kalbama, kad susijungs Kazimieros Prunskienės Naujosios demokratijos – moterų partija bei Artūro Paulausko "Naujoji sąjunga" (socialliberalai). Susikūrė Vidmanto Žiemelio ir Laimos Andrikenės "Tėvynės liaudies" partija. Apie visus

šiuos procesus dažnai rašo spauda, kalba radijas, rodo televizija.

Lietuvos teisingumo ministerijos registro skyriaus sudarytame saraše yra įvairiausių, įdomių, dažnai visai negirdėtų vardų: Protėvių atgimimo, Socialinio teisingumo ir tiesiog Teisingumo partijos. Pagal Lietuvos įstatymus, visos oficialiai įregistruotos partijos turi teisę kelti kandidatus rinkimuose į savivaldybes ir Seimą. Tiesa, už tai reikia mokėti kelių tūkstančių litų užstatą. "Mažosios" partijos, kurios neišgali sumokėti, rinkimuose nedalyvauja.

Statistika rodo, kad politinių partijų nariai sudaro tik maždaug 4 proc. balso teisę turinčių Lietuvos gyventojų. Didžioji dauguma "partiečių" priklauso konservatoriams, krikdemams, socialdemokratams ir LDDP.

RUOŠIAMĖS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI

ON-M9W 1J7. Tel. (416) 675-1500. Fax: (416) 675-1737. Toll-free: 1-800-268-4838.

ANAPILIS

2185 Stavebank Road, Mississauga, ON L5C 1T3. Tel. (905) 277-1270.

HERSHEY CENTRE

5500 Rose Cherry Place, Mississauga, ON L4Z 4B6. (Matheson Blvd., west of Hwy 403, south of Hwy 401). Tel. (905) 502-9100, fax: 905-502-9101.

VIEŠBUČIO INFORMACIJA

"Regal Constellation" yra oficialus šventės viešbutis. Jos dalyviai ir svečiai kambarius pigesnę kainą gali užsisakyti, paskambinę (nemo-kamai) tel. 1-800-268-4838.

Kitas netoli esantis viešbutis, taip pat teikiantis nuolaidą, yra "Marriott". Tel. 1-416-674-9400 arba 1-800-905-2911.

ŠVENTĖS RENGINIAI

Birželio 30, penktadienį,
8 v.v. – šventės ir tautodailės parodos atidarymas.
9 v.v. – jaunimo šokiai. Regal Constellation Hotel.
Liepos 1, šeštadienį
8 v.v. – susipažinimo vakaras. Regal Constellation Hotel.
Liepos 2, sekmadienį
10 v.v. – Mišios/pamaldos
2 v.p.p. – tautinių šokių šventė. Hershey Centre, Mississauga.
7 v.v. – pokylis Regal Constellation Hotel: jaunimui – Galaxy Ballroom, vyresniesiems – Constellation Ballroom.

PABIROS

– Oras toks gražus. Geriau eitum pažaisti į lauką...

* * *

Jaunavedys grįžo iš tarnybinės kelionės. Jį pasitiko žmona. Abu nuėjo atsiimti lagaminų. Pro juos pražingsniavo besišypsianti, graži patarnautoja. Jaunavedys pasakė, kad ji – Nijolė. Žmona susidomėjusi užklausė, iš kur

jis tai žino.

– Brangioji, lėktuve buvo iškabintas sąrašas su igulso narių vardais.

– O kuo vardu kapitonas?

Bet į šį klausimą vyras niekaip negalėjo atsakyti...

* * *

Megztinis – daiktas, kurį vaikas nešioja, kai šalta jo mamytė. Parinko S. Butvilą

SPORTO ŽINIOS

Skyriaus vedėjas – Algirdas Bielskus
2000-ųjų metų varžybų kalendorius

(Pabaiga. Pradžia - 2 nr.)

Kalnų slidinėjimo pirmenybės vykdo Kanados sporto apygarda ir Montrelio lietuviai slidininkai. Žinias teikia Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4; tel. 416-766-2996; faksas 416-766-5537; E-mail: kuliavas@compuserve.com

Taip pat galima kreiptis į Rytų ir Vilių Bulotas, tel. 514-344-8256, arba 819-424-2803; faksas: 450-698-3159; E-mail: viliabulota@hotmail.com

ŠALFASS vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės vykdo Detroito LSK "Kovas", 2000 m. kovo 25 ir 26 d.d., Detroit, MI. Žinias teikia Vytautas Polteraitis, 15209 Lakewood, Plymouth, MI 48170. Tel. 734-420-3137. E-mail: vytop@aol.com

50-osios jubiliejinės Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2000 m. gegužės 5, 6 & 7 d.d., Baltimorėje, MD. Vykdo – Baltimorės Lietuvių atletų klubas. Programoje metinės ŠALFASS pirmenybės. Vysk šių sporto šakų varžybos:

- a) vyrų, moterų, jaunių A ir mergaičių A krepšinio;
- b) vyrų ir moterų tinklinio;
- c) stalo teniso;
- d) šachmatų;
- e) plaukimo;
- f) kėgliavimo;
- g) raketbolo;
- h) rankos lenkimo.

Žinias teikia Viktoras Sasjauskas, 9184 Windflower Dr., Ellicott City, MD 21042. Tel. 410-418-8344. Faksas 410-418-5525.

E-mail: rsajauskas@msn.com
Šiaurės Amerikos lietuvių stendinio (Trap) sportinio šaudymo pirmenybės įvyks gegužės 13 d., Hamiltono LMŽK "Giedraitis" šaudykloje. Vykdo ŠALFASS-gos sportinio šaudymo komitetas. Teirautis: Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2. Tel. 905-332-6006. Faksas: 905-332-7696.

Šiaurės Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės vykdo Hamiltono LSK "Kovas", 2000 m. birželio 3 ir 4 d.d., Hamilton, Ont. Varžybos vyks šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1984-85 m. gimimo), C (1986-87 m.), D (1988-89 m.), E (1990-91 m.) ir F "molekulių" (1992 m. ir jaunesnių). Teirautis: Arvydas Šeštakas, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5. Tel. 905-829-2289; faksas 905-829-5641; E-mail: asestakas@aol.com

Tradicinės, kvietinės Cleveland LSK "Žaibo" lengvosios atletikos varžybos, vykdomos USATF Lake Erie Assoc. 2000 m. pirmenybių rėmuose, numatomos 2000 m. birželio mėnesį. Tiksliai data dar nežinoma. Programoje – vyrų, moterų, visų jaunimo grupių bei senjorų klasės. Kviečiami visi lietuvių ir kitų baltijiečių lengvatlečiai. Žinias teikia Algirdas Bielskus.

II Pasaulio lietuvių šaudymo sporto varžybos įvyks liepos 21-23 d.d., Hamiltono LMŽK šaudykloje. Vykdo specialus organizacinis komitetas. Žinias teikia Kazys Deksnys.

Toronto LSK "Jungties" 15-sis "3-Pitch" softbolo turnyras, kuris kartu laikomas ir metinėmis ŠALFASS pirmenybėmis, įvyks rugpjūčio 26 ir 27 dienomis, Wasaga Beach, Ont., Kanadoje. Tai mišrių komandų turnyras. Žinias teikia Rimas Kuliavas.

Šiaurės Amerikos baltijiečių lauko teniso pirmenybės įvyks rugpjūčio 26-27 d., Columbus, Ohio. Rengia latviai. Lietuviams žinias teikia ŠALFASS-gos lauko teniso vadovas Eugenijus Kriščiūnas, 105 Anndale Dr., North York, Ont. M2N 2X3. Tel. 416-225-4385. Faksas: 416-787-9168. E-mail:

dianejk@interlog.com

Šiaurės Amerikos lietuvių individualinės ir komandinės golfo pirmenybės vykdo Detroito LSK "Kovas" – rugsėjo 2 ir 3 d.d., Fortreff golfo aikštyne, Frankenmuth, Mich., apytiksliai už 50 mylių į šiaurę nuo Detroito. Teirautis Vyto Polteraitis.

Šiaurės Amerikos baltijiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės numatomos 2000 m. rugsėjo 9 ir 10 dienomis Kanadoje. Tačiau tiksli data ir vieta dar nepatvirtinta. Žinias teikia Irena Wilkinson, 2783 Kinnerton Cres., Mississauga, Ont. L5K 2B3 tel. 905-822-0302 ir Algirdas Bielskus. Rengia – ŠALFASS lengvosios atletikos komitetas. Varžybos vyks vyrų, moterų, senjorų ir visose vaikų bei jaunimo klasėse.

Šiaurės Amerikos baltijiečių šaudymo sporto pirmenybės vykdo ŠALFASS šaudymo sporto komitetas. Varžybos vyks rugsėjo mėnesį Hamiltono LMŽK "Giedraitis" šaudykloje šia tvarka: rugsėjo 9 d. – stendinio (Trap) šaudymo; rugsėjo 16 d. – smulkaus (.22) kalibro šautuvų ir rugsėjo 23 d. – pistoletų rugtyse. Lietuvių rezultatai bus išvesti iš baltijiečių varžybų pasekmių. Ryši palaikykite su K. Deksnium.

Niujorko Lietuvių atletų klubas planuoja surengti jubiliejinį, kvietinį lauko teniso turnyrą rugsėjo 22-24 d.d. Kviečiami lietuviai žaidėjai netik iš Šiaurės Amerikos, bet ir iš Lietuvos, Australijos ir kitų kraštų. Data dar galutinai nenustatyta. Turnyras vyktų garsiajame Forest Hill teniso klube, kur anksčiau vykdavo JAV atviros pirmenybės (US Open). Teirautis: Pranas Gvildys, 93 Wheeling Ave., Staten Island, NY 10309-3026. Tel. 718-356-7871; faksas: 718-

356-0974; E-mail: INAPR@AOL.COM

Šiaurės Amerikos baltijiečių plaukimo pirmenybės įvyks spalio 28 d., Etobicoke Olympium, Etobicoke, Ont. Vykdo baltijiečių sporto federacijos plaukimo sekcija. Žinias teikia Modris Lorbergs, 73 North Heights Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2T7. Tel. 416-626-7262; faksas: 416-395-3346; E-mail: Modris_Lorbergs@nynet.nybc.on.ca

Lietuviams žinias teiks Algirdas Bielskus.

Cleveland LSK "Žaibo" 8-sis etninių mišrių komandų (CO-ED/6 žaidėjų) kvietinis tinklinio turnyras numatomas 2000 m. lapkričio 4 d. Tačiau ši data dar nėra galutinai nustatyta. Teirautis: Petras Stungys, 8243 Donald Dr., Mentor, OH 44060.

Tel. 440-974-9736 namų; 216-692-5918 darbo; E-mail: stungys@en.com

Visų varžybų reikalais galima kreiptis į ŠALFASS-gos Centro Valdybos gen. sekretorių Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889; faksas 216-481-6064.

Visus kalendoriaus papildymus ir pakeitimus paskelbsime.

ŠALFASS-gos
CENTRO VALDYBA

PENSININKŲ
DĖMESIUI!

Vasario 3 d. įvyksiančiame pensininkų suėjime prisiminsime Vasario 16-ąją. Ta proga žodį tars Lietuvos Respublikos Generalinė Garbės konsulė Ingrida Bublienė. Deklamuos Danutė Dundurienė.

Jonas Kazlauskas

A.†A.
MARTIN BRAKAS

died Jan. 25, 2000
at Good Samaritan Village at the age of 92.

Martin Brakas was born in Jankaičiai, in the Territory of Klaipėda (Memel) on October 30, 1907. He graduated from the Luisen Gymnasium in Memel and later studied law and economics at the London School of Economics and Political Science and at the Universities of Berlin, Cologne, and Kiel. He passed his First State Bar Examination in 1934, becoming a "Gerichtsreferendar", and his Second State Bar Examination in 1938, which earned him the title of "Gerichtsassessor". In 1935 he married Gunhild Høgh Bryø, a native of Denmark. They were married in Sømand's Kirken in Copenhagen.

He taught civil and commercial law at the Lithuanian Institute of Commerce in Klaipėda and Šiauliai from 1934 to 1944. He was legal advisor to the governor of the Territory of Klaipėda in 1939, organized the Lithuanian Free Harbor of Klaipėda in the same year, and directed it from 1939 to 1940. He was Assistant District Attorney in Šiauliai from 1941 to 1942, and remained for about eight years.

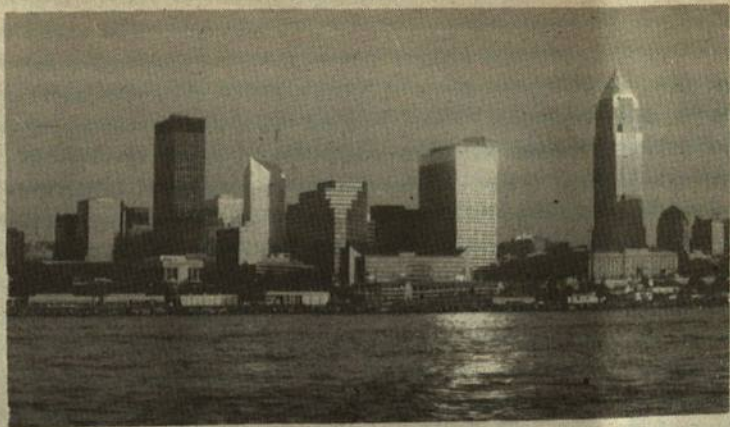
In December of 1952 he emigrated with his family to the United States, where he worked for many years of behalf of Lithuanian causes. From 1954 to 1983 he was legal advisor to both the Committee for a Free Lithuania and the Lithuanian delegation to the Assembly of Captive European Nations, as well as Chairman of the Resistance Movement of Lithuania Minor. In 1964 he left the New York metropolitan area for Sioux Falls, South Dakota in order to join the faculty of Augustana College as a professor of German. Joined later by his wife, he taught at that institution for nine years, retiring in 1973. Throughout most of his working life and into his retirement years, he both edited many works and wrote extensively on subjects dealing with the political problems of Lithuania Minor. His articles were published in numerous cultural and political journals; his book, *Political and Diplomatic History of Lithuania Minor*, was published in 1995.

He is survived by his wife and three children, a daughter Gunda M. Brakas of Hackensack, New Jersey, a son Martin J. Brakas of Slependsen, Norway and a son Jurgis (George) Brakas of Rhinecliff, New York, as well as two grandchildren and one great granddaughter.

Memorial ceremony was held Thursday at Miller Funeral Home, Sioux Falls, SD. The Family requests that expressions of sympathy take the form of donations to: FOUNDATION OF LITHUANIA MINOR, 908 Rob Roy Place, Downers Grove, IL 60516

Visuotiniame suvažiavime pranešimą skaito gen. sekretorius Algirdas Bielskus. Sėdi (iš kairės): Audrius Šileika, Mindaugas Leknickas ir Marius Gudinskas.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• VASARIO 3 d. 2 v. p. – Lietuvių pensininkų klubo narių suėjimas Lietuvių namuose.

• VASARIO 13 d., – Vasario 16-ajai skirtos šventos Mišios 10:30 v.r. Šv. Jurgio bažnyčioje.

• VASARIO 13 d., 3 v. p. – Vasario 16-osios minėjimas Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Rengia ALT ir JAV LB apylinkės valdyba.

• KOVO 19 d. – Tradicinė skautijos Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijoje.

• KOVO 25 d., 6:30 v.v. – solisto Vladimiro Prudnikovo ir solistės Juditos Leitaitės koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Akomponuos pianistė Nijolė Ralytė. Rengia JAV LB apylinkės valdyba.

• BALANDŽIO 15 ir 16 dienomis – Šv. Jurgio parapijos velykinių kepinių pardavimas.

• BALANDŽIO 15-16 d., šeštadienį ir sekmadienį, – Nijolės Palubinskienės ir Linos Palubinskaitės meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia korporacija "Giedra".

• BALANDŽIO 29 d. –

Lietuvių klubo veiklos 80-mečio minėjimas Lietuvių namuose.

• BALANDŽIO 30 d., 11:30 v. r. – Atvelykio stalas – Šv. Jurgio parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 27 d., šeštadienį – skautiškos veiklos 50-mečio šventė.

• GEGUŽĖS 29 d., 8:30 v. r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

• BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago* – "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Vilungės" koncertas *CIM (Cleveland Institute of Music)* salėje.

• LIEPOS 16 d., 11:30 v. ryto – Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

• LAPKRIČIO 12 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• GRUODŽIO 16-17 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – bendros kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

SENATORIAUS ISTAIGOS PRANEŠIMAS

Senatorius George V. Voinovich praneša, kad jo Senato įstaigos atstovas (*District Representative*) yra **Nicholas M. Gattozzi III**. Įstaigos adresas: Federal Building, 1240 East Ninth Street, Room 2955, Cleveland, Ohio 44199. Telefonas: (216) 522-7095, faksas: (216) 522-7097. Senatoriaus atstovas neseniai lankėsi "Dirvos" redakcijoje ir sakė esąs pasirengęs tarnauti gyventojams, domėtis jų rūpesčiais. Pranešama, kad senatoriaus įstaiga, atsižvelgdama į gautus prašymus, jau ėmėsi žygių, siekdama apsaugoti "Amerikos balso" tautybių laidas.

Dr. V. Stankus

• DIRVA • 2000 m. vasario 1 d. • 11 psl.

MŪSŲ SVEČIAI

Senatoriaus George V. Voinovich atstovas Klyvlende **Nicholas M. Gattozzi III**. *Viktoro Stankaus nuotr.*

"Aušros" aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje

PAŽADAS

nešasi rankose.

– Mamyte, tu sakei, kad aš galėsiu eiti į kiną, kai gausiu gerą pažymį! Mamyt, aš gavau 92% iš matematikos "testo"!

– Dukrele, labai gerai, bet pasikeitė mūsų planai. Mes su tėveliu turime važiuoti į balių. Man paskambino draugai ir pranešė.

– Bet, mamyte, tu pažada-

dėjai, kad aš galėsiu eiti į kiną su savo draugais, o pažadą reikia ištesėti!

– Dukrele, aš tau pasakiau, kad mes eisim į pokylį, vien todėl, kad norėjau sužinoti, ar tu supranti, ką reiškia pažadas. Dabar matau, kad tu esi labai protinga mergaitė. Gali važiuoti į kiną ir džiauktis.

– Ačiū, mamyte.

Žavinta Maleckaitė

"Aušros" aukštesniosios lituanistinės mokyklos 10-ojo skyriaus mokinė

– Mamyte, ar aš galėsiu važiuoti į kiną su savo draugais po pamokų?

– Jeigu būsi gera mergaitė mokykloje ir parneši gerą pažymį, tada galėsi eiti. Bet dabar tau jau laikas eiti į mokyklą. Žiūrėsim, ką parneši iš mokyklos, tada nuspręsim.

– Gerai, – atsakė dukrelė.

Trečia valanda po pietų. Mama dirba lauke. Dukrelė grįžta iš mokyklos ir kažką

ŠVENČIŲ AIDAI

Padėkos ordinu apdovanoti LSS Vadijos nariai: kun. Gediminas Kijauskas, SJ ir v.s. fil. Nijolė Kersnauskaitė. Viduryje LSS vyriausioji skautininkė v.s. fil. Rita Penčylienė.

Vilijos Klimienės nuotr.

Šeimnininkė Elena Janušauskienė praneša, kad minint Nepriklausomybės šventę, vasario 13 d. parapijos svetainėje bus paruošti karšti pietūs. Juos galėsite užsisakyti nuo 11:30 v.r. iki 6 v.v. Ateikite ir pasivaišinkite. Galėsite parnešti lauktuvių į namus.

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – (kainuotoja)
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

NORMLS

V. R. MATAS

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

DIRVA

JAUNIEJI SVARSTYBŲ MEISTRAI IŠ LIETUVOS – AMERIKOJE

(Pabaiga. Pradžia – 3 nr.)

Taigi, svarstybų atsiradimas mūsų respublikoje buvo itin sveikintinas reiškinys. Pradėjome moksleivius, o nuo 1996 m. ir universitetų studentus, mokyti kritiškai ir plačiai mąstyti, dirbti komandoje, išgirsti ir išklausti oponentą. Svarbiausia – pamatėme, kad svarstybos – tai būdas tapti tolerantiškesniais, demokratiškesniais, gilesnį pilietinės atsakomybės jausmą turinčiais žmonėmis.

Man – anglų kalbos mokytojai – svarstybos tapo ne tik užklausinės veiklos dalimi, bet ir nepamainomu mokymo metodu. Atviros Lietuvos fondas, kuris nuo 1994 m. rėmė svarstybų programą, sudarė man sąlygas kartu su kolegomis dalyvauti beveik visuose Rytų Europos šalių svarstybų vasaros turnyruose, stovyklose, bei seminaruose. Patyrę amerikiečių treneriai, svarstybų ekspertai – *Eric di Michelle, Noel Selegzi, Jannette Mason, John Baty (Canada), Ken Broda Bahm, Lydia Eslinger* ir kiti, mokė mus visų svarstymo subtilių, aiškino, kaip naudotis svarstybomis, kaip mokymo metodu mokykloje ar universitete, dosniai aprūpino visa reikiama literatūra, geranoriškai patardavo, atvykdavo į Lietuvą organizuojamus svarstybų renginius. Amerikiečių kolegų entuziazmo ir geros valios dėka mes praturtėjome visi – ir mokytojai, ir mokiniai. 1999 m. vasarą tapome nepriklausoma nevyriausybine organizacija – Svarstybų centru. Amerikiečiai, rengdami savarankišką veiklą, mokė mus strate-

ginio planavimo, projektų rašymo, vadovavimo ir kitokių dalykų.

1998 m. išleidome Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintą svarstybų programą, pagal kurią apie svarstybas galima dėstyti (ir jau dėstoma) vidurinėse mokyklose. Tai vienas iš pasirenkamųjų dalykų. Ruošiamas spaudoje lietuviškas svarstybų vadovėlis, mokytojų švietimo centruose pastoviai vyksta svarstybų mokymo seminarai mokytojams ir universitetų dėstytojams. Šiuo metu Lietuvoje veikia daugiau kaip 60 moksleiviškų svarstybų klubų. Jų vis daugėja.

Svarstybų programa suteikė moksleiviams galimybę pakeliauti bei išbandyti savo jėgas pasaulinėje arenoje. 1995 m. Lietuvos komanda pirmą kartą pasirodė Pasaulio svarstybų čempionate *Wales (Great Britain)*. Po to sekė varžybos Bermuduose, Izraelyje, Anglijoje. 2000 m. sausio 27-ąją esame pakviesti į *Pittsburg, PA*, į 13-ąją tarptautinį svarstybų čempionatą. Tai ne tik didelė garbė, bet ir atsakomybė.

Ekonominė padėtis šiuo dienių Lietuvoje nėra lengva: taupant biudžeto lėšas, sumažintos išlaidos vidurinėms ir aukštosioms mokykloms, mažinami mokytojų atlyginimai, dauguma įmonių turi nemažų skolų, todėl surinkti lėšas keturių moksleivių ir trenerės kelionei į čempionatą buvo labai sunku.

Su manimi atvyko gabūs ir veržlūs mūsų jaunieji svarstybų meistrai:

Raminta Dereškevičiūtė

– Kauno J. Jablonskio gimnazijos vienuoliktokė, šios gimnazijos laikraščio "Šaulys" redaktorė, visų mokyklos užklausinių renginių organizatorė. Kaip viena iš geriausių gimnazijos moksleivių ji laimėjo stipendiją studijuoti metus JAV, *Deerfield Academy*,

Rokas Šalaševičius – dvyliktokas, Lietuvos svarstybų turnyrų nugalėtojas, pasaulio svarstybų ir oratorinio meno konkursų Londone dalyvis, vienas iš Kauno miesto matematikų olimpiados laimėtojų;

Tomas Dapkus – taip pat dvyliktokas, Lietuvos svarstybų čempionato prizininkas, šią vasarą atstovavęs mūsų šalį Ukrainoje, mokyklos tarybos narys, mokinių tarybos pirmininkas, Prezidento V. Adamkaus rinkimų štabo Kauno apygardoje savanoris;

Dovilė Abromavičiūtė – Panevėžio 5-tos vidurinės mokyklos dvyliktokė, Lietuvos svarstybų turnyrų prizininkė, antros vietos laimėtoja Kroatijoje (1999 liepą).

Visi minėti mokiniai yra labai aktyvūs svarstybų propaguotojai Lietuvoje. Jų dėka vyko parodomosios svarstybos Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijoje, Kauno savivaldybėje, visuose Lietuvos universitetuose, įvairiuose miestuose ir rajonuose.

Šiuo metu Lietuvos moksleiviškų svarstybų klubų vadovus Lietuvoje baigina tai, kad pasibaigus finansavimui iš Atviros Lietuvos fondo, šių klubų veikla nepradėtų merdėti. Šią vasarą kartu su Estijos ir Latvijos svarstybų programų vadovais parašėme didžiulį projektą Europos Komisijai, prašydami finansavimo svarstybų programoms mūsų valstybės. Atsakymo vis dar laukiame. Vienintelis džiaugsmin-

gas dalykas yra tai, kad dauguma buvusių moksleivių svarstybininkų, tapę studentais, ir toliau jose dalyvauja, kuria savo klubus, rengia visas svarstybas, stengiasi

įtraukti plačiąją visuomenę. Mokyklų vadovai bei Švietimo ir mokslo ministerija taip pat yra suinteresuota svarstybų programos sėkme.

FOTOMENININKO ALGIMANTO KEZIO DARBŲ PARODA LEMONTE

Algimanto Kezio foto darbų paroda bus atidaryta vasario 5, 7:30 v.v. Lietuvių Dailės muziejuje" (*Lithuanian Museum of Art*) 14911 127th St., Lemont, IL. Fotomenininko A. Kezio paroda

galima lankyti šeštadieniais nuo 10 v.r. iki 2 p.p. ir sekmadieniais nuo 12v. iki 2 p.p. arba kitu laiku, susitarus su Dalia Slenys tel. (630) 257-2034. Rengėjai

"DIRVAI" AUKOJO

Elena Briedienė, Br. Rd, IL 100
K. Trečiokas, Union, NJ 100
Rev. J. Kučingis, L. A., CA 65
B. Maželis, Cleveland, OH 55
K. Paškonis, Eastlake, OH ... 35
G. Gudauskienė L. A. CA 30
M. Vaitkus, Belleville, IL 25
V. Gražinis, Elgin, IL 20
J. Jasinevičius, Euclid, OH 20
J. Taoras, St. Petersburg, FL 20
J. Šiupins, Cleveland, OH 20
E. Balceris, Tucson, AZ 15
D. Bulgaris, New York, NY 15
K. Civinskas, Brecksvl., OH 15
S. Ignatavičius, Clev., OH 15

E. Jakulis, Willoughby, OH 15
A. Jonaitis, Gulfport, FL 15
L. Jurkūnienė, La Grange, IL 15
M. Miškinis, Orchard L., MI 15
J. Pečiurienė, Ann Arbor, MI 15
J. Virpša, Chicago, IL 15
P. Ambraziejus, Falmth., MA 10
I. Manomaitienė, Juno, FL 10
A. Šešplaukis, Chicago, IL 10
A. Kavalius, Cleveland, OH 5
E. Lawrence, Sylmar, CA 5
L. Šimkūnienė, Cherry H, NJ 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?
Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

**SAVI
PAS SAVUS!**

XXXXXXXXXXXX

KVIEČIAME

VISUS

I

TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekvieną taupomąjį sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė alkštė automobiliams pastatyti.